

Uredniški odbor: Matija Koritnik, Sihur Erna, Tržan Vera, Rudi Kirhmajer, Viktor Racki, Adi Zaleš, Jože Gerhard, Premec Jože, Bezgovšek Anton. Odbor za informacije: Savič Momir, predsednik, Vidovič Franc, Marcen Alojz, Korbar Heda, Dremel Karl, Gornik Slavko, Racki Viktor, Koritnik Matija, Kirhmajer Rudi. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. Izhaja vsakega 5. v mesecu. Naslov: »Steklar« glasilu kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 — interno 63. Tisk in klišeeji AERO kemična in grafična industrija. Casopis oproščen davka (St. 421-1/72).

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto XII.

Hrastnik, 9. 4. 1976

Št. 4

SVET ZVEZE KOMUNISTOV STEKLARNE

ANALIZIRAL POSLOVANJE PODJETJA V LETU 1975

Na razširjenem sestanku sveta Zveze komunistov steklarne, ki so mu prisostvovali vsi sekretarji osnovnih organizacij ZK, predsedniki sindikalnih odborov, vodje TOZD in sektorjev, kot tudi direktor OZD, so bili obravnavani rezultati poslovanja v letu 1975.

V uvodnem izvajanju sekretarja sveta ZK steklarne je bilo poudarjeno, da je namen sestanka v tem, da se družbenopolitične organizacije v podjetju seznanijo s problematiko poslovanja v letu 1975 glede na bližnje zборе delovnih ljudi v kolektivu.

Tov. Roškarjeva je po kratkih orisih podala rezultate o poslovanju v letu 1975. Z rezultati vsekakor ne moremo biti zadovoljni, ker je iz prikazanih podatkov razvidno, da je ostanek dohodka minimalen in da so stroški poslovanja presegli predvidevanja po planu.

Ocenjeno je bilo, da se je v pogledu odprave nepravilnosti, izboljšanja discipline, zmanjšanja materialnih stroškov, znižanja odpadka itd. v okviru sprejetih sklepov koordinacijskega odbora nekaj napravil, vendar se ocenjuje, da se še vedno obnašamo zelo nestabilizacijsko in neodgovorno pri realizaciji sklepov. Ugotovi se, da je vprašanje kadrovanja in zasedbe nekaterih delovnih mest še vedno odprto, kar tudi povzroča težave pri celotnem poslovanju. V tej vezi se sprejme naloga, da se mora v najkrajšem času pripraviti srednjeročni plan za kadre v podjetju in do konca meseca aprila razpisati štipendije za potrebe kadrov. Zaključni računi se morajo v krajši in razumljivejši obliki pripraviti, da se tolmačijo vsem članom delovne skupnosti. Potrebno bo soočiti slehernega člana kolektiva z resnostjo gospodarskega stanja celotne OZD steklarne. V kolikor ne bi šlo drugače, se mora organizirati posebne tečaje v okviru kluba samoupravljalcev, da se

omogoči razumevanje zaključnih računov.

Posamezni vodje TOZD so v svoji razpravi nakazali vzroke problemov poslovanja in tudi predlagali, kaj je potrebno storiti, da bodo rezultati v letu 1976 boljši.

Vodja TOZD I je menil, da je bil problem že v tem, ker se je zakasnilo s sprejetjem plana za leto 1975 in še ta sprejeti plan je bil med letom dvakrat korigiran. Ugotovljeno je bilo že na začetku da se fizični plan ne bo mogel izpolniti — saj je delalo 12 — 15% manj brigad. Menil je, da ne moremo biti zadovoljni z ostankom dohodka 64.722 din, s katerimi se ne pokrivajo niti izdatki, predvideni po zakonskih dolžnostih.

To stanje pogojuje tudi izredni celotni dohodek, ki je predstavljal prve tri mesece 22 — 23%, medtem ostali meseci so presegli odpadke, večkrat tudi do 45%.

Problem steklene mase je delni vzrok iztrošenosti posameznih peči, in se kljub naporom tehničnega vodstva ni mogel spraviti z dnevnega reda razprav na posameznih sestankih.

Kot drugi problem, ki je povzročil nižji dohodek, je bila preusmeritev proizvodnje na razsvetljavo za izvoz — pri tem so se pokazali znatno nižji finančni rezultati. Izračuni so pokazali, da v primeru znižanja odpadka in v primeru prodaje kot je bilo planirano, na domače tržišče, bi se dohodek TOZD povečal preko milijarde din.

V tem pogledu bo potrebno, da komercialni sektor uspe doseči boljše cene izdelkov na zunanjem tržišču. Leto 1975 je bilo ravno v tem pogledu glede na gospodarsko krizo na zapadnem tržišču izredno težavno, ki povzroča del problemov nizkega finančnega efekta.

Razprava je pokazala, da se bo tudi v bodoče potrebno v pogledu prodaje izdelkov predvsem naslanjati na izvoz, ker domači

trg ne more sprejeti tako veliko proizvodnje, ki jo danes plasira steklarska industrija na tržišče. Ugotovi se, da se je v pogledu stabilizacije (disciplina, štednja z materialom itd.), še mnogo premalo storilo v samem TOZD I. Kljub temu, da so strokovni kadri in družbenopolitične organizacije naredile vse, da se stanje izboljša.

V TOZD II je ostanek dohodka 6.128 milj. din znatno premalo za tako velike kapacitete. Predvideni plan po količini ni bil realiziran za 2400 ton, to predvsem zaradi spremembe asortimana izdelkov (italijanske steklenice izpadle iz proizvodnje zaradi slabih cen). Kljub temu je TOZD II dosegel preko 2 milj. din izvoza, predvsem s plasiranjem penicilina na poljsko tržišče. Povečana odpadka je kriva predvsem slaba kadrovska zasedba delovnih mest, na drugi strani pa velika fluktuacija zaposlenih, saj je bil odpadke večji nasproti planiranemu kar za 6%. Če predstavlja v celotni TOZD 1% odpadka 150 milij. din, se vidi, kaj se lahko prišteje z zmanjšanjem odpadka. Na celotni dohodek in povečan procent odpadka vpliva tudi nova linija proizvodnje kozarcev z nogo, ki je bila v letu 1975 šele usposobljena za normalno delo.

Proizvodnja na IS strojih drobne embalaže ni zaskrbljujoča niti za doma, niti za izvoz — problem bo plasirati predvsem kozarce z nogo in stiskane izdelke, katerih zaloga narašča. Potrebno bo stremeti za boljše kvaliteto. Naloga komercialne pa bo, da se zmanjšujejo zaloge gotovih izdelkov avtomatske proizvodnje. Potreben bo večji asortiman izdelkov plasirati na tuja tržišča. Zaskrbljujoči so rezultati iz TOZD III, ki je poslovala v letu 1975 z izgubo. Vodja TOZD je sicer nakazal probleme, ki so privedli do takšnega stanja, vendar je bilo v razpravi sklenjeno, da je potrebno oceniti, ali je potrebno za OZD

steklarno imeti v sestavi dekorirnico in satinirnico, ker v nasprotnem primeru je potrebno na samoupravni osnovi najti rešitev za boljše poslovne rezultate v tem TOZD.

V letu 1975 so se pojavljali problemi, da ni bilo vedno dovolj dela za dekoriranje in satiniranje, kar je tesno povezano s celotno proizvodnjo TOZD I in TOZD II. Izguba je nastala tudi zaradi slabih cen dekoriranih kozarcev (odlepki) za izvoz na Poljsko, kjer se je pojavil večji odpadke. Vodstvo in zaposleni v TOZD III so se trudili, da bi se rezultati med letom izboljšali — popravile so se norme dvakrat med letom, zmanjšal se je skupen odpadke. Problem je ostal v velikem strošku električne energije — predvsem pri žganju izdelkov. V tem oziru se že pripravljajo sanacijski ukrepi, ki bodo morali vplivati na boljše poslovanje v letu 1976. Potrebno bo tudi izboljšati strukturo vodilnih kadrov, ki je še vedno problematična glede na ostale TOZD v OZD steklarni.

Poslovanje TOZD IV, ki vrši usluge proizvodnim obratom, je bilo pozitivno ocenjeno. Usluge so se vršile kvantitetno in kvalitetno v redu, to kljub povečanju kapacitet v TOZD II.

TOZD IV se mora bolj tehnično opremiti, tako da se bodo lahko vršile usluge tudi za zahtevnejše modele in priprave za proizvodnjo. Po kadrovski strukturi je oddelek sposoben vršiti zahtevnejša dela. Iz ekonomskega stališča je ta rešitev upravičena, ker ne bi bilo treba uvažati potrebno orodje in modele za proizvodnjo.

Tudi TOZD V je v letu 1975 vršil usluge vsem ostalim oddelkom. Svojo nalogo so realizirali predvsem s tem, da so se na minimum zmanjšali zastoji v proizvodnji, da se je ekonomično pristopilo k cenejšemu koriščenju. (Dalje na 2. strani)

Člani in članice kolektiva!

21. aprila vsi na volitve samoupravnih organov

Iz dela organov upravljanja

SKLEPI, ki so bili sprejeti na XV. rednem zasedanju SKUPŠČINE PODJETJA dne 2. 2. 1976.

Pod prvo točko dnevnega reda je skupščina podjetja skupno s člani DS TOZD in DSSS obravnavala »inventuro za leto 1975« in sprejela naslednje sklepe:

— Ponovno naj se pregleda skupino RDBO-1 (kozarci), ker smatra, da ni možno tako veliko odstopanje dejanskega stanja od knjižnega stanja.

Kontrolni komisiji se naloži, da ugotovi dejansko stanje pod 1. točko tega sklepa.

Rok izvršitve naloge je 3. 2. 1976. Poročilo je izročiti centralni inventurni komisiji.

— Iz ugotovljenega stanja fizičnega obsega zaloga gotovih izdelkov zasledimo, da so izdelki prihajali v skladišče brez ustrežajoče spremljajoče dokumentacije.

Skladiščni službi se naloži, da v bodoče bolj dosledno zahteva ustrezno dokumentacijo od proizvodnih obratov (TOZD I., TOZD II. in TOZD III.).

— Skupščina podjetja je potrdila popis gotovih izdelkov v TOZD I., TOZD II. in TOZD III. z izjemo popisa kozarcev RDBO-1 po sklepu št. 1546. Dejansko in knjižno stanje je navedeno v zapisniku. Prav tako so v zapisniku navedeni viški in manjki.

— Ponovno se naj izvrši popis v skladišču surovin za cinkovo belilo, ker je bil ugotovljen višek 2.413 kg.

Skupščina podjetja nalaga komisiji za popis surovin, skladišču pomožnega materiala in TOZD I., da dne 3. 2. 1976 izvršijo ponoven popis in ugotovijo stanje na dan 8. 12. 1975, ker je komisija na ta dan ugotovila zalogo.

Poročilo naj se daje centralni inventurni komisiji.

— Preveri naj se po delovnih nalogah dejansko stanje porabljene valovite aluminijaste pločevine, ki se je uporabljala za prekritje strehe in stranskih sten na strehi zaradi ugotovljenega manjka.

Skupščina naloži dipl. ing. Kavšku Nikotu, ing. Guzaju Jožetu in

Končku Vladu, da ugotovijo stanje pod 1. točko tega sklepa.

Sklep se mora izvršiti dne 3. 2. 1976 in oddati poročilo centralni inventurni komisiji.

— Gospodarsko-planskemu sektorju se naloži, da preveri, ali so elektromotorji (reduktorji), ki so se v času popisa nahajali v skladišču materiala, vodeni kot osnovna sredstva. V tem primeru se morajo črtati iz senzama inventure elektromateriala.

— Skupščina podjetja naloži vodji TOZD III. tov. Kobalu Antonu in tovarišici Logar Slavici, referentu nabavne službe, da dne 3. 2. 1976 ugotovita, katere PVC folije (dimenzije 200 × 380) se nahajajo v skladišču pomožnega materiala, ki predstavljajo višek 238.815,00 din.

Poročilo se mora dati centralni inventurni komisiji.

— Skupščina podjetja je potrdila stanje popisa sive litine.

Izvrši se odpis približno 1.000 kg sive litine od KS-6, ki je neuporabna za Steklarne Hrastnik.

Komisija za ocenitev, nabavo in odpis osnovnih sredstev odpisano litino (od KS-6) pregleda, oceni in predlaga za odprodajo.

— Skupščina podjetja je potrdila inventuro pomožnega materiala in surovin ter inventurne razlike na dan 31. 12. 1975 z izjemo cinkovega belila, PVC folij in alu valovite pločevine, ker se mora izvršiti po sklepu skupščine ponoven pregled.

Manjki se knjižijo v breme izrednih izdatkov, viški pa v dobro izrednih dohodkov.

— Komercialnemu sektorju se naloži, da v roku enega meseca uredi poslovanje skladišča pomožnega materiala.

Vsako nepravilno poslovanje naj se obravnava v disciplinski komisiji.

— Skupščina podjetja je potrdila popis nedovršenih investicij na dan 31. 12. 1975 v skupni vrednosti 12.683.897,30 din.

— Skupščina podjetja je potrdila popis obveznosti in terjatev in se strinja, da se izvrši odpis spornih terjatev, ki so navedene v zapisniku pod zaporedno številko 1. do 9. v skupni vrednosti 13.389,55 din.

OZD steklarne nasproti TOZD VI in druge nepravilne obveznosti TOZD VI do dobaviteljev. Ta je skupen problem celotne OZD steklarne, ki se ga bi moralo kot takšnega obravnavati in najti rešitev.

Pri obravnavi problematike skupnih služb se je ponovno postavil v ospredje problem kadrov, predvsem v gospodarsko-planskem sektorju.

Po celotni obravnavi poslovanja v letu 1975 se lahko zaključi, da se vsa problematika obravnava na zborih delovnih ljudi. Člane delovne skupnosti je treba opozoriti, da se moramo vključiti kot celota v reševanje problemov, ki se porajajo v proizvodnji — predvsem pa bo potrebno bolj racionalno gospodariti in vseh področjih v celotnem kolektivu.

Rigo

Potrdi se odpis salda na kontih, ki so manjši od Ndin 20. Stare dolgove je potrebno čimprej izterjati.

— Skupščina podjetja je potrdila stanje gotovine, znamk in vrednostnih papirjev na dan 31. 12. 1975.

— Skupščina podjetja je potrdila popis osnovnih sredstev, kakor tudi popis sredstev inventarja izven podjetja: počitniški dom Bohinj in Portorož, popis v samskem domu ter inventar v menzi.

Potrdila je odpis osnovnih sredstev in inventarja po predloženem seznamu.

— Skupščina podjetja je potrdila popis prehrablenih izdelkov v TOZD VI. — menza in počitniški domovi. Ugotovilo se je, da ni bilo viškov, kakor tudi ne manjkov.

— Skupščina podjetja je potrdila popis kartonske embalaže.

— Skupščina podjetja je potrdila popis drobnega inventarja. Prejšnja vrednost drobnega inventarja je znašala:

din 814.312,35

din 268.807,60 odpisani del 25 %

din 545.504,75 sedanja vrednost

Za osebe, ki imajo v uporabi orodje individualno ali skupinsko v posameznih TOZD in se je pri popisu ugotovil primanjkljaj, se zanj obremenijo, in sicer:

za orodje v uporabi od 1 leta se obračuna 100 %

za orodje v uporabi do 2 let se obračuna 75 %

za orodje v uporabi nad 2 leti se obračuna 50 %

Osebe, ki imajo primanjkljaj, se naj obvestijo, da bodo obremenjene za inventar po tem sklepu. V kolikor posameznik ne pristane na plačilo odškodnine, se vložijo zahtevek na sodišču.

Vodje TOZD so zadolženi, da ukrepajo po sklepu skupščine podjetja.

— Skupščina podjetja je potrdila popis gasilskega orodja in opreme.

Izvrši se odpis orodja in opreme od tekoče št. 1. do 24.

— Skupščina podjetja je potrdila popis inventarja in opreme Civilne zaštite in SLO.

Izvrši se odpis neuporabnih plinskih mask in čelad.

— Skupščina podjetja je potrdila popis nedovršene proizvodnje po stanju na dan 31. 12. 1975 in znaša skupno din 5.824.170,40.

Sklep: Skupščina podjetja naloži v. d. vodji splošno kadrovskega sektorja tovarišu Vidoviču Francu, da ugotovi zakonsko možnost za imenovanje komisije, ki bi kontinuirano vršila inventuro po obratih.

V zvezi s tem sklepom se mora dati pismeno poročilo skupščini podjetja.

Pod drugo točko dnevnega reda je skupščina obravnavala predlog komisije za razpis delovnega mesta »VODJA RAZVOJNEGA SEKTORJA«. Sprejet je bil naslednji sklep:

Skupščina podjetja je soglasno izvolila dipl. ing. KAVŠKA Nikota za vodjo RAZVOJNEGA SEKTORJA.

Razporeditev na to delovno mesto velja s 2. 2. 1976.

Pod tretjo točko dnevnega reda je skupščina obravnavala predlog za izvolitev podpisnika družbene-

ga dogovora o družbeni samozaščiti in sprejela sklep:

Skupščina podjetja je določila tovariša TOSIČA Sava, predsednika skupščine podjetja OZD Steklarne Hrastnik, za podpisnika družbenega dogovora o družbeni samozaščiti.

SKLEPI, ki so bili sprejeti na XVI. rednem zasedanju SKUPŠČINE PODJETJA dne 26. 2. 1976

Pod prvo točko dnevnega reda je skupščina podjetja obravnavala zaključni račun za leto 1975 in sprejela naslednje sklepe:

Poslovodni organ OZD Steklarne Hrastnik mora na osnovi obravnave zaključnega računa in ostalih razprav izdelati analizo rezultatov poslovanja v letu 1975 in jo posreduje zborom delovnih ljudi do 15. marca 1976.

Navzoči delegati iz 6 TOZD in delovne skupnosti skupnih služb ter člani 6 DS TOZD in DSSS so z dviganjem rok soglasno potrdili zaključni račun OZD Steklarne Hrastnik za leto 1975.

Regres za letni dopust, financiranje programa krajevnih skupnosti, dotacije družbenopolitičnim organizacijam, rekreacijskemu odboru bombo rezervirali iz sredstev za osebne dohodke, kar je potrebno posebno prikazati v planih po TOZD za leto 1976.

Skupščina podjetja je sklenila, da se mora razčistiti do naslednje seje skupščine, ki bo sprejela ustrezne višine zneskov za realizacijo prejšnjega sklepa, način in vir sredstev za sovlaganja v izgradnjo objekta družbene prehrane.

Skupščina podjetja — delegati iz 6 TOZD in delovne skupnosti skupnih služb ter člani 6 DS TOZD in DSSS so soglasno z dviganjem rok potrdili formiranje in porabo sredstev amortizacijskega sklada za leto 1976 in koriščenje denarnega dela poslovnega sklada in sklada skupne porabe po zaključnem računu za leto 1975.

Skupščina podjetja — delegati iz 6 TOZD in skupnih služb ter člani 6 DS DSSS so soglasno potrdili zaključni račun Delavske u-službenske menze Steklarne Hrastnik za leto 1975.

Sklenjeno je bilo, da se znesek izgube v višini 79.796,15 din krije iz sklada skupne porabe drugih TOZD.

Skupščina podjetja — delegati iz 6 TOZD in skupnih služb ter člani 6 DS TOZD in DSSS so soglasno potrdili zaključni račun počitniških domov Steklarne Hrastnik v letu 1975.

Izguba počitniških domov v višini 120.261,23 din se krije iz sklada skupne porabe drugih TOZD. Akontacija izgube v višini 86.442 din je bila že plačana dne 14. 11. 1975, ostane še za plačilo 33.819,23 din.

Pod drugo točko dnevnega reda je skupščina razpravljala o podpisu samoupravnega sporazuma o dolgoročnem sodelovanju v zvezi z zagrebškim velesejmom.

Skupščina podjetja OZD Steklarne Hrastnik je soglasno potrdila samoupravni sporazum grupacije razstavjalcev kemijske industrije in sprejela sklep, da se podpiše pristopna izjava.

(Nadaljevanje na 3. strani)

SVET ZK STEKLARNE ANALIZIRAL POSLOVANJE PODJETJA V LETU 1975

(Nadaljevanje s 1. strani)

nju energije s tem, da se je poraba zmanjšala. Dela so v glavnem normirana, medtem ko so se za vsako večje delo zahtevali predračuni.

TOZD V je imel nalogo, da se zniža poraba mazuta, butana, električne energije, vode, ker te postavke stroškov predstavljajo v planu izredne materialne stroške.

S stabilizacijskimi ukrepi se je pristopilo k rešitvi racionalnega koriščenja delovnega časa in iskalo notranje rezerve za zmanjšanje stroškov (znižanje števila zaposlenih).

Izredno kritično je poslovanje TOZD VI, ki se srečuje s problemi, katere pa sami ne morejo rešiti. Problemi nastajajo predvsem glede na nepravilne obveznosti

Iz dela organov upravljanja

(Nadaljevanje z 2. strani)

Za delegata v to skupščino je bil imenovan ing. KRSNIK Franjo, pomočnik vodje komercialnega sektorja OZD Steklarne Hrastnik.

Sklep o pristopni izjavi podpisše direktor OZD Steklarne dipl. ing. Mrcina Maks.

Nadalje je skupščina pod drugo točko dnevnega reda razpravljala o predlogu za spremembo pravilnika o knjigovodstvu, ki se nanaša na določitev podpisnikov v skladu z zakonskimi določili.

Skupščina podjetja je potrdila predlog, ki se nanaša na ločitev novih podpisnikov v skladu z zakonskimi določili.

Tako so bili določeni naslednji podpisniki:

1. dipl. ing. KAVŠEK Niko, vodja razvojnega sektorja, se določi za podpisnika v odsotnosti direktorja OZD Steklarne Hrastnik.

2. V gospodarsko planskem sektorju pa se določi za podpisnike: — ROŠKAR Katarina, pomočnik vodje gospodarsko planskega sektorja,

— HORJAK Doroteja, finančni knjigovodja I.

Nadalje je skupščina razpravljala o predlogu za odpis loma steklenic, izvoženih v Italijo, in sprejela naslednji SKLEP:

1. Izvrši se odpis loma v vrednosti 235.898.00 Lit firmi CALPO-COTIGNOLA, Italija.

2. Gospodarski planski sektor uredi vse potrebno po gornjem sklepu.

Pod drugo točko je skupščina obravnavala še predlog za izvolitev delegatov v uredniški odbor »Steklarja« in sprejela SKLEP:

Skupščina podjetja OZD Steklarne Hrastnik je na podlagi 18. člena samoupravnega sporazuma o obveščanju članov kolektiva izvolila 3 delegate v odbor za informiranje, in sicer: Franca Vidoviča, Alojza Marcena in Hedo Korbar.

Pod isto točko je skupščina še obravnavala vlogo tovariša ing. Krsnik Franja, ki se nanaša na razrešitev funkcije delegata, ker ne opravlja več te funkcije. Skupščina je sprejela SKLEP:

Skupščina podjetja OZD Steklarne Hrastnik je potrdila vlogo tovariša ing. Krsnik Franja, ki se nanaša na delo v komisiji za izdelavo elaborata o združitvi Steklarne Hrastnik — Sijaj Hrastnik in Tike Trbovlje.

Ker omenjeni tovariš ne opravlja več te funkcije kot delegat, se ga razreši.

SKLEPI, ki so bili sprejeti na XX. rednem zasedanju ODBORA ZA POSLOVNO POLITIKO dne 19. 2. 1976

Pod prvo točko dnevnega reda je odbor razpravljal o izvršitvi primopredaje poslov »VODJE RAZVOJNEGA SEKTORJA« in sprejel sklep, s katerim je imenoval primopredajno komisijo v naslednjem sestavu:

1. Vidovič Franc, predsednik; 2. Marcen Alojz, 3. Potušek Valentin, člana.

Primopredaja poslov se mora izvršiti do 10. 2. 1976.

Pod drugo točko dnevnega reda je bil odbor seznanjen o poteku priprav za izdelavo plana za leto 1976.

Pod tretjo točko dnevnega reda je odbor obravnaval sklep skupščine podjetja, ki se nanaša na razrešitveno inventurnih komisij. Sprejet je bil naslednji sklep:

Odbor za poslovno politiko je na podlagi sklepa skupščine podjetja, ki se je vršila dne 2. 2. 1976, sprejel sklep, da se razrešijo inventurne komisije, ki so bile imenovane na ravni OZD Steklarne Hrastnik.

Pod četrto točko dnevnega reda je odbor obravnaval poročila o izvršenih službenih potovanjih in sprejel naslednje sklepe:

1. Kožar Milan, vodja nabavne službe, je opravil službeno potovanje v ZR Nemčijo k firmi »Degussa« v zvezi s popravilom poškodovane platinaste cevi.

2. ing. Tušar Jože, vodja komercialnega sektorja, in Kozole Drago, vodja izvoza, sta opravila službeno potovanje k firmi IVERS in ogled sejma razsvetljave na Švedsko.

3. Korbar Heda, vodja gospodarsko planskega sektorja, je opravila službeno potovanje v ZR Nemčijo k firmi »Slovenijales« München zaradi plačila dolga firmi Nikolaus Sorg, Pflochsbach, Lohr x/Main.

4. ing. Kirn Stane, vodja TOZD I., in Marcen Alojz, vodja oblikovanja sta opravila službeno potovanje v Francijo na ogled sejma rasvetljave v Parizu.

5. Kozole Drago, vodja izvoza, je opravil službeno potovanje v ZR Nemčijo na ogled Frankfurtškega sejma.

6. Kozole Drago, vodja izvoza, je opravil službeno potovanje v ZR Nemčijo — obisk k firmi Denker, Weba Glass-Essen, Rudolf Zimmermann Bamberg, Mihael Fischer-Bamber in firmo Jugger.

Pod peto točko dnevnega reda je odbor razpravljal o predlogu za izdelavo poslovnih vizitk, ki ga je podal tovariš Marcen Alojz, vodja oblikovanja. Sprejet je bil naslednji sklep:

Odbor za poslovno politiko meni, da je predlog tovariša Marcena Alojza, ki se nanaša na izdelavo »poslovnih vizitk«, upravičen in sklenil, da se izdelajo poslovne vizitke za 26 upravičencev po 200 komadov, kakor je razvidno iz seznama.

Tovarišu Marcenu Alojzu se s tem v zvezi naloži, da izdela osnutek za poslovne vizitke.

Pod isto točko je bila obravnavana vloga »Radia« Trbovlje, ki se nanaša na potrditev pogodbe z »Radio Trbovlje za leto 1976. Sprejet je bil sklep:

1. Odbor za poslovno politiko je potrdil pogodbo št. 52/76 za leto 1976 o sodelovanju med »Radio« Trbovlje in OZD Steklarno Hrastnik v višini 3.000,00 din.

2. Za podpisnika pogodbe je bil določen dipl. ing. Mrcina Maks, direktor OZD Steklarne Hrastnik.

Nadalje je odbor razpravljal o obdaritvi žena za 8. marec in sprejel naslednji sklep:

1. Odbor za poslovno politiko je sklenil, da se tudi v letu 1976 obdarijo vse delavke v OZD Hrastnik ob 8. marcu, in sicer v vrednosti 100,00 din na osebo v obliki »darilnih bonov«, ki bi se lahko vnovčili pri Splošnem trgovskem podjetju Hrastnik.

2. V zvezi s tem se naloži tovarišici Korbar Hedi, vodji gospo-

darsko planskega sektorja, da izdela osnutek »darilnega bona« in se o vsem v zvezi z izvedbo pogovori z upravo »STP« Hrastnik.

Odbor je ravno tako razpravljala o predlogu, da bi se izdelala spominska priznanja, ki bi se podeljevala članom, ki odhajajo v pokoj, in pa za člane, ki so za služni in še delajo. S tem v zvezi je bil sprejet sklep:

1. Tovarišu Marcenu Alojzu, vodji oblikovanja se naloži, da izdela osnutek za »spominska priznanja«, ki bi se podeljevala delavcem ob odhodu v pokoj in ob raznih drugih prilikah.

Nadalje je odbor obravnaval vlogo Društva varnostnih inženirjev in tehnikov iz Ljubljane, ki se nanaša na plačilo članarine, in sprejel sklep:

1. Odbor za poslovno politiko je sklenil, da se plača podporna članarina pri DRUŠTVU VARNOSTNIH INŽENIRJEV IN TEHNIKOV LJUBLJANA v višini 200,00 din za leto 1976.

SKLEPI, ki so bili sprejeti na XXI. rednem zasedanju ODBORA ZA POSLOVNO POLITIKO z dne 26. 2. 1976

Pod prvo točko dnevnega reda je odbor obravnaval primerjavo

doseženih rezultatov poslovanja v letu 1975 z letom 1974 in planom za leto 1976.

Družbenopolitičnim organizacijam Steklarne Hrastnik se naloži, da izdelajo skupen program za svojo dejavnost s predračuni, kar se bo financiralo v okviru sklada skupne porabe.

Program s predračuni je predložiti v obravnavo poslovnemu odboru.

Odbor za poslovno politiko je sklenil, da TOZD, ki izkazujejo pozitiven rezultat poslovanja, krijejo izgubo TOZD III. in menze ter počitniških domov.

Odbor za poslovno politiko naloži vodji TOZD III. tovarišu Antonu Kobalu, da takoj pristopi k izdelavi sanacijskega programa za TOZD III., ker izkazuje negativen rezultat poslovanja.

Odbor za poslovno politiko predlaga komercialni službi, da v pogodbah, ki se sklepajo s kupci, navedejo tudi rok za prijavo reklamacije.

Odbor za poslovno politiko je potrdil poročilo doseženih rezultatov poslovanja v letu 1975, primerjavo z letom 1974 in planom za leto 1975.

Seja predsedstva konference sindikata IZOBRAŽEVANJE — NUJNA POTREBA

V ponedeljek, dne 29. 3. 1976 je imelo svojo redno sejo predsedstvo konference sindikata OZD steklarne. To je bila prva seja po redni letni konferenci. Za sejo je bil predviden sledeči dnevni red.

- Pregled sklepov konference;
- Izobraževanje kadrov,
- Vprašanja in predlogi.

Ker je istočasno s sejo predsedstva, potekala tudi seja sveta ZK naše OZD, je bila iz objektivnih vzrokov prva točka dnevnega reda preložena za prihodnjo sejo.

8. kongres sindikatov je začrtal jasne smernice za izobraževanje sindikalnih delavcev.

Nova organiziranost v vrstah sindikatov, na katero smo prešli pred približno 2 letoma, potrebuje tudi neprimerno večje število usposobljenega kadra. Jasno je, da na tem področju, tako kot marsikje drugje, tudi pri nas nismo pravočasno ukrepali. Lahko bi rekli, da nas je čas nekje venomer prehiteval. Nekatere delovne organizacije so sicer že izvedle seminarje za svoje sindikalne delavce, medtem, ko to v naši OZD to ni bil primer. Na urgenco OSS se morajo v občini Hrastnik ta izobraževanja izvesti v začetku meseca aprila. Predsedstvo je bilo mnenja, da je za nas najbolj primeren dan 3. april. Zato se je odločilo, da bo tega dne izveden celodnevni seminar katerega se morajo udeležiti vsi sindikalni poverjeniki, kakor tudi člani IO v posameznih OO. O se-

minarju bomo poročali v naslednji številki našega glasila.

V nadaljevanju je predsedstvo razpravljalo še o nekaterih drugih perečih vprašanjih, ki tarejo naš kolektiv, kot tudi gospodarstvo v večini. Med drugim je predsedstvo dokončno potrdilo cenik uslug v naših počitniških domovih. Tako bo dnevni penzion v Portorožu in Bohinju znašal za člana kolektiva 62 din. Ista cena pa velja tudi za njihove svojce. (mož, žena, otroci), v kolikor so le ti nezaposleni. V to skupino spadajo tudi upokojnici steklarne. Otroci v starosti od 4 — 12 let (letnik 1964 do vključno 1971), lahko koristijo mali obrok katerega dnevna cena znaša 33 din, odnosno s posteljo 41 din.

Za vse ostale bodo usluge v naših domovih nekoliko višje in se bodo gibale od 85 do 100 din. V zvezi z letovanjem, je predsedstvo izredno apeliralo na vse predsednike, da naj z vpisovanjem prično čimprej. Kajti v primeru prostih mest bomo le-te ponudili drugim interesentom. Na ta korak smo prisiljeni, predvsem zaradi morebitnega nerentabilnega poslovanja. To pa veste, da povzročajo predvsem nezasedene kapacitete.

Glede preventivnega letovanja, ostanejo pogoji enaki kot v preteklem letu. Predsedstvo je ponovno opozorilo, da je preventivno letovanje mogoče koristiti samo v pred. in posezonskem obdobju.

(Dalje na 4. strani)

SREČANJE MLADIH IZ SLOVENSkih STEKLARN

Zanimalo vas bo

Dne 27. 3. 1976 so se v Hrastniku sestali predstavniki mladine iz slovenskih steklarn. Prisotni so bili mladi iz Hrpelj, Rogaške Slatine in njenih organizacij v Kozjem in na steklarski šoli. Prisotni pa niso bili mladi iz Slovenske Bistrice.

Obisk se je pričel z ogledom tovarne. Pozneje pa je bil sestanek, katerega dnevni red je bil:

1. Srečanje mladih iz slovenskih steklarn
2. Sodelovanje v MDB steklarji YU
3. Stališča o združevanju steklarske industrije

šlo obvestilo glede mladinske delovne brigade. Domenjeno je bilo, da se pošlje telex v Samobor v zvezi z MDB Steklarji YU.

Pod 3. točko dnevnega reda je tovariš Vidovič podal dosedanje zaključke politično koordinacijskega odbora. Po izčrpnem poročilu tovariša Vidoviča je prišlo do razprave, v kateri se je izkazalo, da mladi z vso resnostjo spremljajo dogovarjanja v zvezi s tem. V ta politično koordinacijski odbor je bilo potrebno predlagati delegata in iz naše tovarne je bil predlagan tovariš Gornik Slavko.

Prišli v podjetje

Strniša Silva, kontrolor stekla; Sinanovič Husein, jedkar s kislino; Kurtič Sulejman, delavec težak; Ahmeti Nazmi, delavec v TOZD II; Mladenovič Marjana, odnašalka; Mladenovič Slobodan, nabiralec stekla; Markovič Ranka, odnašalka; Brgant Jože, delavec težak; Jovanovič Tomislav, pomočnik IS; Karanovič Miroslava, kontrolor stekla; Stojčič Mira, odnašalka; Topič Petra, odnašalka; Purkart Srečko, krogličar; Lazarikič Ljubimka, odnašalka; Volavšek Rozalija, kuharica nappitkov; Koritnik Franc, strojnik v kisikarni; Glavič Ana, kontrolor stekla; Felicijan Friderik, odnašalec; Dimač Ivo, pobiralec črepinj; Pušnik Anton, električar; Hribar Vera, kontrolor stekla; Alovjanovič Milena, odnašalka; Uldrijan Štefan, pomočnik IS; Skorjanc Danica, kontrolor stekla; Subašič Mahza, kontrolor stekla; Džanković Rasim, kontrolor stekla; Firšt Ana, kontrolor stekla; Burkelj Metka, odnašalka; Zlak Frida, čistilka v samskem domu; Grbič Dušanka, kontrolor stekla; Ilič Radivoj, dostavljalec zmesi; Krušelj Slavko, priprava zmesi; Skenderović Šerif, menjalec klešč; Hamzagič Ešef, menjalec klešč.

Odšli iz podjetja

Hadžipašič Ismet, pobiralec črepinj; Jularič Ilija, nabiralec stekla; Škofic Dragica, fakturist; Zorec Miroslav II., ročni pihalec; Šrenk Borut, odnašalec; Subašič Mahza, odnašalka; Zupan Jožefa, skladiščna delavka; Dračič Enes, pobiralec črepinj; Pavlovič Vaso, spraznjevalec butanskih cistern;

Grčar Mojea, finančni knjigovodja III.; Holesšek Marta, finančni knjigovodja II.; Dragič Rajko, pomožni delavec v TOZD II.; Gračnar Jože, strojnik IS; Kodrič Anton, krogličar; Novakovič Srečko, delavec na kanalu; Pavlič Jožica, pripravnik; Ivnik Vinko, pobiralec črepinj; Babič Jože, krogličar; Dolenc Milan, strojnik v kisikarni; Orožen Peter, pomočnik IWP 16 stroja; Mejač Peter III., evidentičar v obratovem knjigovodstvu; Šantej Franciška, kontrolor stekla v TOZD II.; Kovač Vladimir, IV. nabiralec MDR.

Invalidsko upokojena

Hudi Viktor, vodja ključavničarske delavnice; Mešič Emilija, skladiščna delavka.

Upokojeni:

Tutner Franc, strojnik v TOZD II.; Mlakar Anton, nočni čuvaj; Zupanc Rozalija, čistilka modelov.

Odšli v JLA

Lekočević Jerko, kovinostrugar; Odžič Duško, odnašalec; Pušnik Marjan, pomočnik IS.

Umrli

Vovčko Viljem, skupinovodja v TOZD IV.

Poročili so se

Pokričeva Valentina, kurirka, in Perc Miroslav; Hršič Hamša, odnašalka, Topalovič.

Prirastek v družini

Draksler Milan — hčerko Kajtjo; Mohor Sonja — hčerko Gordano; Kostanjšek Stanko, ročni pihalec — hčerko Stanko; Jerman Alojz, nabiralec stekla — sina Andreja.

Seja predsedstva konference sindikata

(Nadaljevanje s 3. strani)

Predsedstvo je razpravljalo tudi o možnosti izplačevanja OD preko hranilnih knjižic. Glede na trenutno situacijo in pa z ozirom, da ekspozitura LB v Hrastniku, trenutno nima na voljo ustreznih prostorov, je bilo predsedstvo mnenja, da se s takšno obliko izplačevanja OD še nekaj časa počaka.

Predsedstvo je tudi ugotovilo, da naše sodelovanje in nastopanje navzven ni ravno najboljše, zlasti še ne v trenutni situaciji ta položaj ni ravno najbolj ugoden.

Ker je bilo ugotovljeno, da se prav v tem času nismo odzvali nekaterim pozivom in vabilom, ker nismo mogli pravočasno dobiti soglasij, je bila v ta namen izvoljena 3 članska komisija, ki lahko samostojno odloča kam in kdaj bo kdo potoval. Seveda to zadeva samo potovanja s sindikalnega področja.

Glede udeležbe naših predstavnikov na 13. steklarskih igrah, katere bodo letos v Novem Sadu, je predsedstvo ponovno potrdilo sklep iz preteklega leta, ki je bil jasen in glasen, da na tej manifestaciji moramo sodelovati.

Predsedstvo meni, da je ta sklep dokončen in ga ni treba v bodoče več potrjevati.

Rekreacijskemu odboru pa je določeno, naj izdela predračun za celotno rekreacijsko dejavnost v letu 1976. Iz svojih vrst naj omejnjeni odbor tudi imenuje člana v komite 13. iger. Koordinacija pa bo imenovala predstavnika, kateri bo sodeloval v pripravi programa za delo okrogle mize, ki se združuje istočasno z igrami.

Predsedstvo je tudi zavzelo sklep in ga posredovalo vsem IO OO v TOZD, po katerem cena sindikalnega izleta ne sme presegati 3500 din. Morebitne višje stroške krijejo udeleženci sami.

Na koncu je predsedstvo z zadovoljstvom ugotovilo (po preverjenih podatkih), da je bil delovni dan, narejen v stabilizacijske namene, v OZD steklarna že v mesecu marcu 100% izvršen, kar je v trenutni situaciji še posebno razveseljivo.

Sklenjeno je bilo, da bo zaradi številnih nalog, katere stojijo pred sindikati in pa zaradi obilice še nerešenih problemov, prihodnja seja predsedstva že 10. aprila 1976.

Prejo

Predstavniki mladine iz slovenskih steklarn na srečanju v Hrastniku

4. Razno

Pod 1. točko je bilo odločeno za sodelovanje na športnem in kulturnem področju.

Domenjeno je bilo, da naj bo prvo športno srečanje v Rogaški Slatini, in sicer 22. maja tega leta. Športno srečanje naj bi obsegalo naslednje panoge: nogomet, kegljanje (moški in ženske), namizni tenis in streljanje. Rok prijave pa je do 30. 4. 1976.

Pod 2. točko dnevnega reda ni nihče vedel, zakaj letos še ni pri-

Pod 4. točko dnevnega reda pa se je razvila živahna razprava o delovanju njihovih OO ZSMS, kjer pa se je izkazalo, da nikjer ne delujejo brez problemov.

Kakor je bilo očitno po medsebojnih razgovorih, vlada med mladimi v slovenskih steklarnah veliko zanimanje za medsebojno sodelovanje in pravilno je, da se je končno pristopilo k temu sodelovanju.

Petrič Vili

Predstavniki mladine slovenskih steklarn so si z zanimanjem ogledali delo steklarjev na mašinski preši

KAKO NAJ BI SE GIBALE CENE PROIZVODOV IN STORITEV IZ PRISTOJNOSTI OBČINE V LETU 1976?

V skladu z resolucijo o skupni politiki ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1976 in resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalog v letu 1976 in na podlagi dogovora o izvajanju politike cen, sklenjen med republikami, je pripravljen dogovor o izvajanju politike cen v letu 1976, ki naj bi ga sprejela Izvršni svet skupščine SR Slovenije in izvršni sveti občinskih skupščin v SR Sloveniji. Iz tega predloga dogovora, ki ga je izvršni svet Skupščine občine Hrastnik sprejel na seji v mesecu marcu 1976, izhajajo nekateri ukrepi glede rasti cen proizvodov, storitev in uslug v letu 1976 iz občinske pristojnosti, o čemer bi radi seznanili javnost, prav tako pa tudi z nekaterimi ukrepi iz dogovora, ki spadajo v republiško pristojnost (cene električne energije).

Uvodoma je treba poudariti, da je podoben dogovor bil sprejet že v letu 1975 med republikami, vendar se ni dosledno izvajal, o čemer kažejo naslednji podatki o rasti življenjskih stroškov po posameznih republikah, in sicer:

	Porast v %
Bosna in Hercegovina	15,1
Črna gora	12,8
Hrvatska	23,6
Makedonija	17,4
Slovenija	30,6
Srbija — ožja	27,0
— Kosovo	17,0
— Vojvodina	23,5

a) Gibanje cen iz republiške in zvezne pristojnosti v letu 1976

Poudariti je porast nekaterih cen iz republiške in zvezne pristojnosti za leto 1976. Predvideva se, da naj bi se cene električne energije v povprečju dvignile za 17,5%. S tem povišanjem bi za leto 1976 odpadlo tudi pokrivanje izgub s strani organizacij združenega dela, kot je bil to primer za leto 1975.

Cene železniškega in potnega prometa se bodo oblikovale po pogojih tržišča. Ustrezni predpisi naj bi bili pripravljene v mesecu aprilu 1976.

Prav tako je v dogovoru predvideno, da se cene gradbenemu materialu, eksploataciji gozdov, mlečnih izdelkov, krmil industrijskega izvora ter RTV naročnine ne bi bistveno povečale.

Na sedanji ravni cen naj bi ostale cene dnevnikov, cestnega prometa, storitev avtobusnih postaj, luških storitev, veterinarskih postaj, obveznega zavarovanja motornih vozil ter cene storitev v notranjem poštnem, telegrafskem in telefonskem prometu. Cene teh izdelkov in storitev bi se lahko povečale le, če bo med letom prišlo do ustreznega dogovora med republikami in pokrajinami, do pomembnejše rasti materialnih stroškov ali pa do razmer, s katerimi se pri sklepanju tega dogovora ni računalo.

Enotno naj bi se uredile tudi marže, ki pa glede na sedanje marže v trgovini v občini Hrastnik ne bi povzročile bistvenih sprememb. V nekaterih primerih se bodo znižale, v nekaterih zvi-

šale, nekatere pa ostale na sedanji ravni.

b) Predvideno gibanje cen za leto 1976 iz občinske pristojnosti

Na področju stanarin in najemnin je po dogovoru (kar izhaja tudi že iz zvezne in republiške resolucije) predvideno, da naj bi se stanarine s 1. 5. 1976 v občinah dvignile za 20%. Delegati zborov Skupščine občine Hrastnik bodo na zasedanju v mesecu aprilu 1976 razpravljali in odločali o predlogu odloka, ki predvideva porast stanarin za 20% na dosežanje stanarine. Glede najemnin poslovnih prostorov pa odgovor določa, da naj se povečajo z istim odstotkom kot stanarine. Ker pa se v letu 1975 v naši občini niso dvignile, naj bi se po dogovoru najemnine poslovnih prostorov dvignile najprej za 37%, to je za isti odstotek, kot so se dvignile stanarine v letu 1975, te najemnine pa bi se v letu 1976 dvignile za 20%.

V tem smislu je pripravljen predlog odloka za obravnavo delegatom zborov občinske skupščine.

Cene svežega mesa, mleka in kruha se bodo v letu 1976 lahko povečale le pod pogojem, da bo Zavod SR Slovenije za cene soglašal s spremembo določil sporazumov, sklenjenih v okviru Gospodarske zbornice Slovenije.

Na področju komunalnih služb dogovor določa, da občinski izvršni sveti in pristojni organi občinske skupščine v letu 1976 po pravilu ne bodo soglašali s povečanjem cen komunalnih in obrtnih storitev, katerih cene so bile povečane v letu 1975, niti priznavali razvojne komponente v ceno komunalnih storitev. (To je del cene, ki je namenjen za razvoj dejavnosti.)

Dogovor še določa, da je treba pospešiti ustanovitev samoupravnih interesnih skupnosti na področju komunalnih storitev tako, da se sredstva, ki so potrebna za razvoj teh dejavnosti, ne bodo zagotavljala izključno s povečanjem cen, temveč z zbiranjem in združevanjem sredstev v okviru samoupravnih interesnih skupnosti, predvsem pa z dolgoročnimi krediti.

Cene mestnega prometa (avtobusnega) bodo zadržane na dosežani ravni in naj se ne bi zvišale, razen če bi prišlo do znatnih podražitev goriva.

Tudi glede rasti cen stanovanjske izgradnje, katerih cene se oblikujejo na temelju sklenjenih dogovorov, se bo vztrajalo oziroma preprečevale neopravičeno rast. V cene se bo lahko priznala le dokumentirana rast dejanskih materialnih stroškov, oblikovanih na temelju veljavnih predpikov, zakonskih in pogodbenih obveznosti, ki izhajajo iz samoupravnih sporazumov.

Izvršni sveti občinskih skupščin se obvezujejo, da bodo kot podpisniki dogovora o cenah stanovanjske izgradnje soglašali le s tako oblikovanimi cenami, obenem pa bodo zagotavljali prek inšpekcij in strokovnih upravnih organov nadzor ali se cene oblikujejo v skladu s temi načeli in

z načeli dogovora o načinu oblikovanja cen v stanovanjski graditvi.

Prav tako dogovor določa, da v strukturi cene stanovanja cena zemljišča in komunalne ureditve ne bo presežala v povprečju 15% končne prodajne cene v letu 1976 zgrajenih družbenih stanovanj v občini.

Poseben poudarek v dogovoru je dan boljši preskrbi prebivalstva predvsem v večjih potrošniških središčih s kmetijskimi pridelki ter osnovnimi živili.

V ta namen bo potrebno:

— ustanoviti in organizirati potrošniške svete,

— občinske skupščine in izvršni sveti naj bi pod ugodnejšimi pogoji dajali lokacije za prodajalne in z oprostitvijo nekaterih obveznosti prispevali k boljši preskrbi,

— občinske skupščine in izvršni sveti bodo spodbujali ustanav-

ljanje samoupravnih poslovnih skupnosti za preskrbo večjih potrošniških središč s kmetijskimi pridelki in osnovnimi živili.

Da bi se zagotovilo redno spremljanje izvajanja sprejetega dogovora, bodo občinski organi za cene četrletno obveščali Zavod SR Slovenije za cene o sprejetih ukrepih in o gibanju cen v občini, izvršni sveti občinskih skupščin pa bodo najmanj dvakrat letno o izvajanju dogovora obveščali svoje skupščine.

To je nekaj bistvenejših določb iz sprejetega dogovora, ki kot že rečeno temelji na zvezni in republiški resoluciji. V kolikor bo prišlo med letom do bistvenejših premikov, bodo udeleženci dogovora ponovno ocenili nastali položaj in ukrepali tako, da bo gibanje cen v čim manjši meri odstopalo od dogovorjene politike cen.

IZVRŠNI SVET

MARKETING

Mnogokrat slišimo besedo »marketing«. Verjetno je malo tistih, ki njen pomen pravilno razumejo, še redkeje pa se marketing dosledno uporablja v sami prodajni politiki. V strokovni literaturi sem poiskal določbe praktične aspekte marketinga, kot jih vidi in uporablja šef marketinga pri znani nemški firmi »WMF« Fritz Sladeček. V prostem prevodu podajam najvažnejše misli:

Tržni in proizvodni uspehi podjetij v času po drugi svetovni vojni so bili pogojeni z nezasičenim tržiščem.

Ko so se pokazale meje tega razvoja (v Nemčiji je to bilo okoli 1960 leta), je bilo potrebno misliti na uvajanje določenih mer, da bi zagotovili nadaljnji razvoj podjetij in novih delovnih mest. Tako je prišlo do uvajanja marketinga. V začetku je bilo precej pikrih na račun te besede, to pa predvsem, ker niso poznali njenega pomena. Običajno je bilo slišati mišljenje: »Za naše proizvode to ne pride v poštev.« Tisti, ki so marketing tako odklanjali, so mislili, da točno vedo, kaj pomeni, v resnici pa niso razumeli bistvo marketinga. Besede marketing namreč ni mogoče direktno prevesti, ker ima širši pomen, in sicer: prodati pravi proizvod, po pravi ceni, v pravem času in na pravem mestu. To je seveda samo definicija oziroma cilj marketinga, potrebno pa je poznati tudi marketing — sredstva, ali kot pravimo marketing — miksi, Marketing — miksi je sestavljen iz naslednjega:

1. Proizvodna ideja od zamisli proizvoda, preko oblikovnega razvoja proizvoda, opreme (pakiranje, etikete) vse do planiranja plasmaja.

2. Raziskava trga.

3. Formiranje cene.

4. Tehnika znamke proizvoda (kakšno znamko — ali proizvajalčevo ali znamko proizvoda).

5. Določanje načina prodaje (trgovina na veliko, na malo, veleblagovnice, prodaja po hišah).

6. Tehnika prodaje (uporaba zunanje službe).

7. Propaganda.

8. Napredek prodaje (izložba v trgovini, sejmi, razstave, šolanje in usposabljanje zastopnikov itd.).

9. Pakiranje v splošnem, pakiranje daril posebej.

10. Določanje distribucije.

Uporaba marketinga — miksa v podjetju povečuje možnosti za plasman proizvodnje, omogoča, da so tveganja zapažena, absolutno število neuspehov in s tem izgube zmanjša na minimum. Čeprav ima vsaka branža posebne zakone v odnosu na svoje potrošnike, bo v prihodnosti povsod potrebna uporaba marketing — miksa, če ne drugje, pri uvajanju naših proizvodov na tržišče.

Seveda pa je iluzerno misliti, da je marketing — terapija vedno in povsod uspešna. Jasno je treba povedati, da marketing ne more plasirati na trg izdelka, če na trgu ne obstaja latentna potreba po takem izdelku. Če dodamo drastičen primer: V večini industrijskih dežel bi z nobenim marketing — sredstvom ne uspeli razviti tržišča za konjske podkvice, ker v teh državah ni več delovnih konj, torej ne obstaja latentna potreba po takšnih podkvicah. Torej je marketing lahko uspešen pri proizvodih, po katerih obstaja potreba, mogoče še skrita, pa vendar obstaja.

Še beseda o dveh izredno važnih postavkah iz marketing — miksa, in sicer o »napredku prodaje« in »pakiranju«. Ta dan marketing — sredstva dobila dominantno vrednost pri uvajanju izdelka na trg. Ta dva marketing — sredstva odločilno vplivata na motivacijo potrošnikovega nakupa. Če bi na primer nek lep proizvod prodajali tako, da ga trgovec zavije v papir, bi rezultat prodaje gotovo izostal. Pakiranje npr. mora obsegati več stvari: mora biti navodilo za uporabo, istočasno pa mora pri kupcu izzvati spontano »glej« kot znak odobravanja, kar lahko privede do nakupa. Marcen Alojz

SKLEPI

delovne konference osnovne organizacije sindikata OZD Steklarne, ki je potekala dne 28. II. 1976

1. Ocena sindikalne konference je bila, da se je delegatski sistem v kolektivu uveljavil po kvalitativno. Potrebno bo pri bodočem delu usposobiti izvoljene delegate, da bodo gradivo in sklepe neposredno prenašali prek sindikalnih sestankov, sestankov po grupah, tako da bi kar največ članov delovne skupnosti bilo seznanjeno z vso problematiko. V bodoče je potrebno en izvod gradiva za skupščino, če gre za važne zadeve, izobesiti na oglasno desko.

2. Predsedstvo konference sindikata mora še vnaprej urgirati, da se realizira problem benificiranja delovnih mest za natikalke in izpihalke.

Pričeti je treba s temeljitimi pripravami za rešitev postopnega odpravljanja nočnega dela žena in mladine.

3. Ocena konference je bila, da so vzroki izrednega izostanka zaradi bolniškega staleža predvsem slabi delovni pogoji (avtomatska proizvodnja, zmesarna, skladišče stekla). Predsedstvo sindikata mora posredovati, da se ti problemi najhitreje rešijo. Sanacijski program, ki je v izdelavi, se mora realizirati takoj — predvsem v zmesarni.

4. Glede letnih dopustov se predlaga:

— V pravilnik se mora vnesti, da se lahko dodeli več kot 30 dni dopusta zaposlenim ženam s 25 leti delovne dobe in 50 leti starosti, zaposlenim moškim s 30 leti delovne dobe in 55 leti starosti.

— Kriterije za dopuste ponovno pregledati, kadrovska služba bo pripravila 3 variante kriterijev.

— Omogočiti vsem zaposlenim nad 25 leti delovne dobe v kolektivu, da imajo 30 dni dopusta.

— Vse predloge posredovati sindikalnim odborom po TOZD v obravnavo in potrditev.

5. Potrebno je posredovati, da se uredi vprašanje uslug v jedilnici (serviranje, posoda itd.), odpraviti čakanje in vrste za tople malice. V tem sklopu problemov družbenega standarda tudi iskati rešitve za ureditev samskega doma in izboljšanje pogojev samcev, ki imajo v najemu sobe pri Šoparju.

6. Sindikalni odbori po TOZD morajo biti nosilci razprav o zaključnem računu za leto 1975, se aktivno vključiti pri stabilizaciji, predvsem o vprašanju discipline, varčevanja in odgovornosti vseh članov sindikata v kolektivu.

7. Predsedstvo sindikata in vsa vodstva družbenopolitičnih organizacij morajo na vseh področjih dela omogočiti izvoljenim predstavnikom nemoteno delo. V tej zvezi sklicati na odgovornost vse, ki z različnimi negativnimi izpadi kritizirajo udeležbo članov, ki so izvoljenih na sestankih ali zborih, za katere jih je kolektiv izvolil, to predvsem, ko gre za odsotnost z dela.

8. Predsedstvo sindikata naj skupno s predstavniki odborov sindikata po TOZD in službo, ki je odgovorna za letne dopuste v TOZD VI — »menza in počitniški domovi«, ponovno pregledajo kalkulacije za cene v počitniških

domovih, glede na to, ali se v cenovno vračuna strošek postelje (ki je zelo visok) in stroški prehrane, način financiranja in pokritja stroškov glede na izplačilo regresivno članom delovne skupnosti v znesku 1.200 din.

9. Predsedstvo sindikata mora prek sindikalnih odborov po TOZD in vodstev TOZD pokazati večji interes za inovacije v ko-

lektivu, in da članom, ki so v kolektivu na tem področju nekaj storili tudi prek pravilnika, poskrbi izplačilo zasluženih nagrad.

10. Predsedstvo sindikata naj prek svojih predstavnikov še nadalje sodeluje pri integraciji slovenskih steklarov, izdelovalcev lestenec in kartonske embalaže. Ekonomsko upravičenost integracije naj se posreduje vsem sindikalnim organizacijam in vodstvom TOZD v kolektivu. Konferenca priporoča, da se še nadalje vršijo priprave v tej smeri, kot so sedaj zastavljene.

11. Glede na probleme, ki se porajajo pri usklajevanju medsebojnega dela, je nujno v kolektivu postaviti delovno mesto ko-

ordinatorja med posameznimi TOZD in družbenopolitičnimi organizacijami. Predsedstvo naj sklep posreduje samoupravnim organom in koordinacijskemu odboru pri OZD.

12. Program dela, ki je že v razpravi na sindikalnih odborih, se potrdi in ostane kot tak za smernico pri bodočem delu sindikalne organizacije v tovarni.

13. Konferenca je potrdila predlog, da se poviša podpora vajakom, ki prihajajo na dopust, od sedanjih 100 din na 200 din.

14. Konferenca pooblasti predsedstvo, da pripravi predlog spremembe pravilnika o posmrtninah glede izplačila posmrtnine za ožje sorodnike.

DELEGACIJE — DELEGATI — PA TO IN ONO

Z bliskovito naglico se približujemo trenutku, ko bomo zopet volili nove samoupravne organe v TOZD in pa OZD. V prvotnem smislu gre tu zgolj za zamenjavo polovice članov že obstoječih odborov, ki delujejo bodisi kot delavski svet, odbor za izrekanje ukrepov itd. Volitve v že obstoječe odbore so bile načrtane že mnogo prej, tako, da je bilo možno se temeljito pripraviti na njih v vseh TOZD.

Načeloma ne gre tu za nobeno novost, vsaj kar se tiče celovite strukture, kajti v TOZD ni možno spremeniti kaj bistvenega že ne v tem smislu ne, ker je število zaposlenih izredno majhen, tako, da ni možno izločiti bilo katerega izmed članov enega ali drugega odbora. Pravzaprav nastane tudi prava dilema okrog delegiranja zaposlenih članov TOZD IV, ali za v skupščino v okviru OZD ali že v obstoječe odbore TOZD. Koordinacijski odbor pri TOZD IV je pripravil že v mesecu februarju vse potrebno, vključno s evidentiranjem kandidatov za izvedbo volitev, tako, da tu ni časovne stiske, ali pa kakšen drug razlog, da ne bi bilo izvedljivo tekoče. Seveda smo imeli dragoceno pomoč pri sestavljanju delegatov in delegacij prav v vodstvenih organih v TOZD IV, zaradi temeljitega usklajevanja na vseh področjih. Staro je namreč pravilno, da več glav, več ve, in tako nam je vsaka sugestija izredno dobrodošla. Javno se moram namreč zahvaliti za pomoč pri tem delu, kajti po njihovi službeni dolžnosti, naj bi bili prisotni in tudi so.

Nujno moram naglasiti, da to niso več samoupravni organi, ki so samo izvoljeni, ne pa tudi delavni. Seveda ne.

Smo, kot nam je znano, v zelo delavnem premiku upravljanja in da so odločitve le teh zelo pomembni faktor pri izvajanju samoupravnih aktov, priporočil in resolucij. Jasno pa je, da na nekaterih relacijah še ni povsem zaživelo to delo. Tu mislim na eno od bistvenih načel. Ni se namreč zgodilo, vsaj dosedaj ne, da bi na naše sklepe ali postavljena vprašanja, ki jih razni odbori ali pa delavski sveti kot najvišji organ upravljanja v TOZD, dobil kdajkoli kakšen odgovor, najsi bo to negativen ali obratno.

Ne to se na žalost še ni zgodilo, pričakujemo pa ravno tu boljše povezovanje med TOZD in OZD. Pri sestavljanju oziroma

dopolnjevanju bodočih delegatov ali članov iz enega v drug odbor smo imeli kot sem uvodoma dejal ne majhne težave. Razumemo in povsem mi je jasno, da so nekateri odbori tu mislim predvsem odbor za izrekanje ukrepov sila težavna zadeva in da v tem odboru najraje ne bi bil nihče prisoten, toda do sedaj je to tako zapisano in naj bi v bodoče tudi ostalo. Če je to pravilno bo pokazal čas.

Jasno je, da marsikateremu članu v TOZD IV ne bo marsikaj po godu, toda žal, drugih izhodov ni bilo možno najti, tudi pri najbolj celovitih rešitvah ne.

Moramo se namreč sprijazniti s tem, da nas čaka še ogromno dela v okviru TOZD in OZD, tu pa ne sme biti dileme da ali ne!

Predno bi nakazal nekaj stvari, kar se delegacij in delegatov tiče, samo nekaj in to vsem članom kolektiva — Tako kot smo delali v preteklem letu, to je v letu 1975, si več ne smemo dovoliti.

Organi skupščine in drugi samoupravni organi delujejo v okviru OZD prav dobro poznajo celotno poslovanje v preteklem letu, ki pa je lahko bi mirno dejal pod vsako kritiko.

Tak spodrsljaj od začrtane politike podjetja je zares več kot obsodbe vreden. Še vedno se premalo zavedamo (in kdaj se sploh bomo), da je samo REZULTAT DELA — pravilna vrednota in stimulans in da je od tega v letu 1976 ne smemo odstopiti, kajti v tem primeru nam novi tarifni pravilnik, ki je v obdelavi ne pove prav ničesar in tudi ničesar nimamo pričakovati, kajti v tem primeru je delo okrog njega popolnoma odveč.

Naj izkoristim na tem mestu in izpovem nekaj misli, ki sem jih mimogrede zabeležil pri posameznikih, da je namreč bolje imeti nategnjen pravilnik in da kadar bo denar se pač lahko po tem izplača večji OD, kot pa takšen, ki je sedaj v veljavi. Osebnost pa sem drugačnega mišljenja, da bo ravno obratno, ne da bo nategnjen, pač pa nekoliko skrčen, če bomo delali tako kot v preteklem letu, in da zdaleč ne bo tistega, kar bi že zdavnaj moralo biti.

Toliko o tem, kajti od prvotnega namena sem se že oddaljil v precejšnji meri. Da se vrnem na začetno misel. Delegacije so pač tiste oblike samouprave, ki se je do sedaj pokazalo v zelo pozitiv-

nem smislu. Zakaj? Pravilno je namreč to, da niso stalno prisotni eni in isti ljudje, kajti v primeru pomembnih odločitev sodeluje enkrat ena, drugič druga delegacija itd. Pravim, da je boljše tudi radi tega, ker v prejšnji samoupravni šemi, to je delavskem svetu in v katerem je bila mandatna doba štiri leta, je bilo marsikaj nerazumljivega, že samo radi raznih zaključkov, že samo radi raznih zaključkov, ki so bili v breme enih in istih ljudi — delegatov, če jih lahko tako danes imenujem, oziroma prisotnih članov DS.

Je pa tu še nekaj na kar bi moral delegacija posvetiti posebno pozornost in to tudi izvajati je to, da se prenesejo glavne odločitve in pa delni razgovori, ki so podani na skupščini podjetja ali kje drugje v upravnih organih prenesti v bazo, ali pa obratno. Nič novega bi dejali, toda v praksi je vendarle drugače.

V tem primeru ne negiram vsega, precej se je izboljšalo, dovolj jasno in glasno se marsikaj izve in prav je tako, ni pa popolnoma vse do kraja čisto. Na tem mestu bi poskušal izreči majheno sugestijo, da se bodoči kot tudi sedanji delegati ne bodo izmikali tako pomembnemu poslanstvu, pač pa, da ga primerno z vso zavzetostjo izpolnjujejo v zavesti, ki so voljeni in izvoljeni od članov kolektiva to je v TOZD in OZD.

Če jim je izkazano zaupanje, da se temu primerno tudi vedejo in obnašajo in to brez izgovorov takšne ali drugačne narave.

Prvotno bi se na tem mestu rad dotaknil še enega od perečih problemov, namreč za kaj gre, gre preprosto zato, ker se večkrat pojavlja vprašanje udeležbe nekaterih delegatov, ki so bili izvoljeni v skupščinske organe SO, v SIS ali pa republiške organe itd.

Ti ljudje so pogosta tarča nekaterih nergačev tu in izven podjetja, ki pa so pri volitvah izpolnili svojo dolžnost, izvolili kandidata, to pa so v večini eni in isti ljudje, potem jim pa očitajo, kako izostajajo z dela in podobno.

Tovariši in tovarišice sodelavci! Pustite te ljudi lepo na miru, saj so še vedno samo ljudje in nič drugega, s pripombo, da ni lahko, ne tako, ne drugače sedeti in poslušati razna izvajanja, ki so včasih izredno dolga, da za tem sledijo razprave po istih, ki (Dalje na 7. strani)

DELEGACIJE - DELEGATI - PA TO IN ONO

(Nadaljevanje s 6. str.)

ravno tako niso kratka itd. Da nam bo vsem jasno, ti ljudje bi raje delali na svojem delovnem mestu, toda dolžnost je dolžnost, hkrati družbena obveza za slehernega izvoljenega.

Nisem še namreč slišal, da bi bil izvoljen v organe upravljanja bilo kakšen delomrznež. Tu ne dajem vse v en koš, so pa taki ljudje, ki bi bili potrebni kulturne preobrazbe in to še kakšne!!

Ne zavedamo se namreč, da smo ravno mi tisti, ki bomo morda danes ali pa pri naslednjih volitvah te iste ljudi nadomeščali in potisnjeni v njihovo vlogo — kaj pa potem?

Toliko in morda ne enkratno o tem, kajti kako bomo izpolnjevali dolžnosti in kako se bomo obnašali po končnih volitvah bo pač pokazal čas. Prav gotovo bo potrebno dati še kasnejše analizo o delu delegacij in delegatov, ko bo stroj utečen.

Ena od ugotovitev sicer ne najbolj morda je ta, da se nam je delno priljubila metla ter da so že vidni rezultati tu in tam, žal ne vsepovsod, kajti nekaterim, ki jim je to osnovno sredstvo še vedno preveč ne diši.

Ne moremo si otresti občutka, da so nekatere stvari kot je to pipa ali stikalo še vedno priljubljen artikel bodisi za demontiranje ali pa razbijanje in da je to nekaterim žal globoko zakoreninjeno v krvi, temu primerno bi bilo marsikomu menjati navade (negativne seveda) z dobro dozo transfuzije, kajti tako počutje je več kot vandalizem, ki mu pa ni primere. V isto kategorijo osnovnih sredstev spadajo tudi stoli v jedilnici. Ni dolgo tega, ko so bili nabavljeni novi za lep star milijoneček, toda danes po letu dni telovadimo po jedilnici in izmikamo drug drugemu samo še ogradje ali pa spomin, da je bilo to vendarle enkrat novo. Koliko časa še! spoštovani sodelavci in sodelavke!

Pa še to — sredi 24. 3. 16,25 pet tovarišic čaka na toplo malico — mojstri!! kje je vaša tako napihnjena odgovornost, če je malica uradno ob 17 uri. Ali imate odlično delovno silo?

Misel mi preleta iz enega na drug konec, pa se prvotno ustavi pri eni sami ugotovitvi, kako smo lahko miselnostni kadar se o čem odločamo. Moram priznati, da mi je včasih le malce nerodno, ko poslušam, takšne ali drugačne izjave, posebno na zborih delovnih ljudi, sicer ne vseh, kajti večina je pasivna pri odločanju pač pa nekaterih članov delovne skupnosti.

Vsak ima svojo zagotovljeno pravico pri odločanju, to nihče ne zanika in tudi prav je tako. Vsak član delovne skupnosti mora vedeti kam gre njegov ustvarjeni dinar. Zato ni čudno, da se ravno pri nas v TOZD IV nekajkrat ponavljajo zbori delovnih ljudi. Ni dovolj samo pavšalno nekaj sprejeti, potem pa glasno godrnjati, da tako ne bi smelo biti.

Kje so namreč časi, ko nam ni bilo ničesar jasno in razumljivo, kam se odteka denar, ki gre v občinsko blagajno, tu mislim še na čase, ko je bil Hrastnik še odvisen kot piščanec, a da je le košč rasla brez, da bi dala pod svoje peruti pravkar zvaljenega

potomca. V marsičem smo zaostali, moram priznati, to je dejstvo, hkrati pa nam mora biti jasno kot Hrastničanom, da tako dalje več ne sme in ne moore!... Jasno in glasno podpiram zamisel občinskega sindikalnega sveta kot spodbudnika obrata družbene prehrane, pa ne samo to, nujno bi bilo pristopiti k izdelavi načrtov in lokacije za izgradnjo športne dvorane kot je bilo že nekje poudarjeno. Torej, če želimo nekaj imeti, se moramo pač žrtvovati za boljši jutri, če že ne za nas bodoča pokolenja. Velika pridobitev bo že tako dolgo pričakovani plavalni bazen, toda od tu dalje bo potrebno še nekaj let naporov za pridobitev ostalega.

Zakaj nasprotovati nečem, kar bo ostalo tu v domačem kraju?

Mislím, da si bodo družbeni dejavniki še nadalje prizadevali, da dobimo tisto o čemer sanjarimo

že dolga leta in da ne bodo odstopili od začrtanega dela, mi pa kot domačini jim moramo pa priskočiti na pomoč. Jasno pa je, da brez dinarja pač ničesar ne bo. Verjetno, da se ne bi iskala taka ali podobna pomoč pri zaposlenih, če bi bilo dovolj denarja v občinski blagajni, prav gotovo ne, toda kot vsi vemo je ta dotok pač minimalen, oziroma za potrebne dejavnosti in zato je tak način zbiranja sredstev edina možna rešitev.

Res je, da ne bo lahko vsakemu odvojiti prisluzen dinar, najmanj pa tistemu, ki ima že tako minimalen OD, pa tudi ostalim ne, vsaj marsikaterem toda, če gledamo TV oddaje iz pasivnejših krajev kot je naš, pa si pomagajo na vse načine, da dobijo vodovod, električno napeljavo, kanalizacijo in pa asfaltno poti za boljšo povezavo z ostalim svetom potem

nam naj ne bo žal kakšen dinar, seveda v razumnih merah.

Na tem mestu nesmemo prezreti še eno zelo kritično stvar, o kateri pa izgleda ne upa nihče na dan to je otroško varstvo. Naši otroci so ali pa prebivajo v zastarelih in neprimernih stavbah, da ne govorim o funkcionalnosti že obstoječih. Delno mi je znano, kako se vzgojno osebe trudi iz dneva v dan, da izpelje vse programe varstva in da se iz leta v leto pojavlja eden in isti problem, ni mogoče sprejeti vseh otrok, ki bi želeli starši predvsem zaposlenih družin dati v predšolsko varstvo.

Zato mislim, da bi morali tudi s te plati nekaj ukreniti in dati na prednostno listo prav otroško varstvo. Pa naj kdo reče, da mišlim preveč enostransko!

V. E.

Zdravje, največja človekova dobrina

UPORABA ZDRAVIL

Uporaba zdravil, predvsem pa njihovo delovanje, je tako obsežna materija, da jo je na kratko težko v celoti razložiti.

Napredek medicine se odraža tudi v iskanju novih in boljših zdravil, ki najhitreje odpravijo bolezensko stanje. S tem, ko se več izbora zdravil, pa je način uporabe, posebno ob sočasni uporabi več zdravil, postal eden od zelo važnih faktorjev v delovanju zdravil.

Uporabi zdravil posvečajo v raznih institutih, posebno v tovarnah zdravil, vse večjo pozornost. Pri pripravi novih zdravil sodelujejo cele ekipe strokovnjakov — kemiki, farmacevti, zdravniki, biologi, biokemiki, ekonomisti, psihologi itd., ki načrtujejo nova zdravila. Poleg že znanega standardnega in osnovnega elementa, to je biokemičnega delovanja (preosnove zdravil v organizmu in njegove kemične reakcije), je zelo važna tudi sama oblika zdravila, opreme, količina, ki je potrebna za ozdravitev, reakcija v organizmu ob sočasni uporabi več zdravil, vpliv hrane na zdravila in podobno.

Vedeti moramo:

1. da je človeški organizem zelo kompliciran stroj, zato je jasno, da isto zdravilo za isto bolezen zelo različno deluje,
2. da je vsako zdravilo strup — če ni strup, ni zdravilo,
3. da ima vsako zdravilo poleg glavnega, to je osnovnega delovanja, še več tako imenovanih stranskih, katere bolnik laže ali teže prenaša.

Zdravila so v raznih oblikah:

1. Za uživanje (poraba per os) tablete, dražeje, kapsule, lingvete (to so tablete, ki se raztopijo v ustih), kapljice, sirupi, praški.
2. Za injiciranje ali vbrižgavanje — večinoma dobi pacient kar v ambulantni, z izjemo bolnikov s sladkorno boleznijo.
3. Za zunanjo uporabo svečke, vložki, posipi, tekočine za zunanjo uporabo (razni alkoholi, tekočine za obkladke), kapljice za oči ali nos, tekoči pudri, mazila itd.

Doziranje, to je najmanjša količina zdravil, ki jo mora bolnik

zaužiti, in način uporabe, je še večinoma standardno, to je 3 x na dan. Pacienti pa so verjetno opazili, da v zadnjem času dobijo vse več navodil, kako naj zdravilo uporabljajo. Tako posebej opozarjamo, da je treba nekatera zdravila jemati točno na uro, nekatera ob določenem času dneva, pred jedjo, med jedjo ali po jedi, s tekočino, da se ob določenih zdravilih absolutno ne sme uživati alkohola (tudi pivo je alkoholna pijača).

Splošno pravilo je: če pacient ni opozorjen, kdaj naj zdravilo zaužije (uporabi), ga vedno vzame po jedi.

Oglejmo si način uporabe nekaterih zdravil, ki se največ uporabljajo.

MAZILA

Mazilo nanesemo na površino obolelega mesta 2—3 x dnevno, v tanki plasti, obolelo mesto pa previjemo s povojem ali prelepimo z obližem, če obolela površina ni prevelika. Obliž mora imeti gazo in biti prepusten za zrak (taki so hansaplast, saniplast, tosamaplast). Mazila, ki jih uporabljamo za zdravljenje obolelega mišičnega tkiva, po domače mazila za revmo, nanesemo na obolelo mesto v tanki plasti in z rahlim pritiskom roke popolnoma vtremo v kožo. Taka mazila so n. pr. tomanol, butazolidin, filan gon itd. Ta postopek ponovimo 3—4 x na dan.

TABLETE

Največ zdravil zaužijemo v obliki tablet in dražej. Zaužijemo jih cele in po jedi. Tudi tu so možna odstopanja kot npr. pri tabletah, ki regulirajo količino kisline v želodcu in jih vzamemo četrt do pol ure pred jedjo (Acynorm forte) ali med jedjo (Pepsan) ali takoj po jedi (Ulter), medtem ko kompensano raztopimo v ustih. Tablete, ki delujejo proti revmatičnim bolečinam, zaužijemo po jedi (Galipyrin, Gardan, Brufen).

Tablete, ki jih jemljemo za lajšanje različnih bolečin, kot so Beralgín, Buscopan, Spasmex, vzamemo samo ob bolečinah. Tu

torej ne velja niti pravilo rednega oziroma stalnega jemanja, niti pravilo uporabe po jedi.

KAPSULE

V obliki kapsul so tista zdravila, ki bi lahko škodljivo delovala v želodcu, ali pa tiste, ki bi se v želodcu razgradila in s tem ne bi učinkovala. V tej obliki je predvsem večina antibiotikov. Spekter delovanja antibiotikov je zelo širok in preobsežen za kratko razlago. Na splošno je treba vedeti naslednje:

1. Kapsule moramo zaužiti cele, ne pregristi ali jih celo odpreti. Zaužijemo jih z malo tekočine (vode ali čaja).

2. Ravnanje je treba po točno prejetih navodilih in antibiotike jemati ob predpisanem času in določeno količino. Neupoštevanje tega navodila lahko pripelje do nezaželenih komplikacij. Antibiotiki se namreč iz organizma izločijo v določenem časovnem obdobju in zato mora v času zdravljenja v organizmu obstajati vedno določena količina antibiotikov.

3. Zaužiti moramo celotno količino antibiotikov oziroma zdravil, ne glede na to, če je pacient že sam ugotovil, da se mu je zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da bi prekinil z zdravljenjem. Pacient se mora zavedati, da mu je zdravnik predpisal določeno količino antibiotikov z namenom za dokončno ozdravljenje in da bo z neupoštevanjem tega navodila sebi samo škodil in ne koristil.

4. V času zdravljenja z antibiotiki pacient ne sme uživati alkoholnih pijač, tudi piva ne! Tudi mleka in mlečnih proizvodov je treba v tem času zaužiti čim manj, ravno tako ne smejo istočasno z antibiotiki uživati tablet za znižanje želodčne kisline tudi bolniki, ki stalno jemljejo te tablete.

5. Antibiotiki, s katerimi se največkrat srečujemo, so v obliki kapsul: Penbritin, Keflex, Chloramphenicol, v obliki tablet so Ospen, Cliacil, kombinirani so Egocin itd.

mg. ph. HENRIK PUSNIK
Nadaljevanje sledi

Ob tednu boja proti raku 1976

Mednarodna zveza za boj proti raku — ki združuje strokovna in laična društva ter tudi ustanove, katerih dejavnost je posvečena problemu te bolezni — je že pred leti dala pobudo, da naj bi v vseh deželah po svetu en teden v letu proglasili za »Teden boja proti raku«, nosilci in organizatorji akcij pa naj bi bila predvsem društva za boj proti raku. V Jugoslaviji smo vsako leto prvi teden v marcu izbrali za Teden boja proti raku, program in obeležje tega Tedna pa mu dajejo društva za boj proti raku. Namen tedna je predvsem spomniti javnost na probleme in potrebe boja proti rakavim boleznim in jo pridobiti za pomoč zdravstveni službi pri reševanju teh problemov. Potrebe namreč tudi pri nas daleč presegajo doseg ter zmogljivosti zdravstvene službe same. Rak je — kot bolezen današnjega časa — splošen družbeni problem, zadeva posameznike, družine in vse družbene dejavnike, ne le zdravstvo.

Boj proti raku pomeni izkoristiti vsa sodobna dognanja medicinske znanosti na področju preprečevanja, odkrivanja, ugotavljanja in zdravljenja raka ter tudi na področju rehabilitacije in druge oskrbe rakavih bolnikov. Namen teh prizadevanj je znižati število zbolelih, zvišati število ozdravljenih, da bi bolnike, bodisi ozdravljene ali le začasno ozdravljene čim bolj uspešno rehabilitirali telesno, duševno in socialno, ter nenazadnje, zagotoviti bolnikom z napredovalo boleznijo ustrezno medicinsko oskrbo in vso potrebno drugo nego.

Da bi bil boj proti raku uspešen na vseh naštetih področjih, sta sodelovanje in pomoč ljudstva zdravstveni službi nujno potrebna. To bomo dosegli le z ustrezno zdravstveno vzgojo prebivalstva, ko bodo ljudje razumeli značaj raka, ko bodo vedeli, v koliko in na kakšen način se ga je moč obvarovati, ko bodo vedeli, da je bolezen povečini moč ozdraviti, če je zgodaj odkrita in zdravljena, ter da je moč preprečiti ali olajšati mnoge njene nevarne posledice. Teden boja proti raku ima predvsem zdravstveno vzgojni značaj, ni pa namenjen samo občanom, marveč vsem družbenim organom in organizacijam, ki jih zadeva vprašanje raka.

Če začnemo pri možnostih, ki jih imamo za preprečevanje zbolevanja za rakom, gre predvsem za odstranjevanje že znanih, raka povzročajočih ali pospešujočih dejavnikov iz našega življenjskega in delovnega okolja, oziroma za varstvo človeka pred njimi.

Po ocenah mnogih znanstvenikov bi bilo moč preprečiti pretežno število rakov, če bi uspeli odstraniti ali preprečiti škodljivi vpliv kancerogenih dejavnikov, ki so prisotni v onesnaženem ozračju, prehrabnih artiklih, pri proizvodnih postopkih v industrijskih obratih in še drugod, ali pa se jim izpostavlja človek sam s svojimi razvadami, kot je npr. kajenje cigaret. Očitno sodi ta vidik boja proti raku med prizadevanja proti onesnaževanju človekovega okolja; zadeva pa zakonodajo, higiensko-tehnične ukrepe

in ustrezen nadzor v obratih ter še druge poklicane družbene dejavnike.

Več kot polovico rakov bi se dalo danes že odkriti v zgodnjem stanju razvoja — tedaj, ko jih je še možno dokončno ozdraviti. Da pride danes le ena tretjina takih bolnikov na zdravljenje, je razlogov več. Predvsem gre za splošno brezbržnost ljudi do svojega zdravja, zlasti do ne posebno hudih in neznačilnih bolezenskih tegob, s katerimi se prav začetni rak najpogosteje oglašča, po drugi strani pa tudi pretiran strah pred to boleznijo zadržuje bolnike, da bi šli pravočasno k zdravniku. Zato je bil zelo umesten poziv dr. Pierra Denoixa, predsednika Mednarodne unije za boj proti raku, na zadnjem mednarodnem kancerološkem kongresu v Firencah, ki je veljal predvsem novinarjem, da opustijo obeleževanje »raka z grozljivimi pridevki (npr. »kuga« današnjega časa ipd.), ki vzbujajo strah in predstavo o neizogibni tragični usodnosti te bolezni. Prav je poudaril, da bi z opustitvijo teh pridevkov dali boju proti raku neprecenljiv prispevek, saj bi mnogim bolnikom pomagali, da bi pravočasno prišli na zdravljenje.

Vzroki za nezadovoljivo stanje glede zgodnjega odkrivanja raka so seveda tudi v sami zdravstveni službi: pomanjkanje zdravnikov in drugega zdravstvenega osebja, nezadovoljiva izobrazba teh kadrov, pomanjkljiva opremljenost ordinacij, odsotnost smotrne organizacije te dejavnosti, da ne omenim še pomanjkljivosti detekcijskih metod samih po sebi, kar zahteva še mnogo raziskovalnega dela.

Za odpravo teh pomankljivosti je predvsem potrebno veliko sredstev, veliko več kot jih zdravstveni službi odmerjajo dogovorjeni prispevki.

Vsak rakav bolnik naj bi bil čimprej deležen najboljšega možnega ugotavljanja in zdravljenja, ker gre pri tem vedno za življenje. Današnja medicina ima v tem pogledu velike možnosti, zahteva pa visoko specializirane in izkušene strokovnjake, pa tudi zelo drago opremo in draga zdravila. Vse to narekuje koncentracijo teh zmogljivosti v visoko specializiranih centrih, katerih obstoj je osnovni predpogoj, da se akcije za zgodnejše odkrivanje raka ne bodo izjalovile. S tem je utemeljeno, da smo si v naši strategiji boja proti raku v SR Sloveniji postavili kot prvo nalogo rešitev skrajno nezadovoljivih prostorskih razmer in nezadovoljive materialne opremljenosti — zlasti Onkološkega inštituta v Ljubljani.

Pri tem moramo upoštevati še zlasti njegovo vlogo kot jedra klinične onkološke službe v okviru Kliničnega centra, kot baze za onkološko izobraževanje zdravstvenih kadrov raznih profilov in baze znanstvenih raziskovanj na področju raka in kot organizacije združenega dela, ki ji je prvenstvena skrb uspešen boj proti raku v naši republiki! Pomen Onkološkega inštituta je naša javnost — žal bolj kot pa odgovorni družbeni organi — očitno

pravilno dojela. Odtod tudi njena stalna materialna in moralna pomoč vsem našim prizadevanjem za rešitev inštitutovih težavnih razmer, da bi lahko ustrezneje razvijal svojo dejavnost.

Tako je tudi našeno Društvo SR Slovenije za boj proti raku, že od njegove ustanovitve v letu 1971, ena glavnih skrbi: pomagati inštitutu do takega stanja, da bo mogel zadovoljivo opravljati svoje poslanstvo in naloge, ki jih potrebuje terjajo.

Zelo malo smo pri nas naredili tudi za ustreznejšo rehabilitacijo rakavih bolnikov — fizično, psihično in socialno. Mnogi bolniki, ki so bili sicer uspešno zdravljeni, so potem oslabiljeni ali delno prizadeti prepuščeni sami sebi. V nemajhni meri gre pri tem tudi za vprašanje odnosa človeške ocolice do takega bolnika — odnosa svojcev, delovnih kolektivov in drugih; namesto, da bi mu vsestransko pomagali, da bi se vključil v normalno življenje in delo, ga neredko osamijo s slabo prikritim ožigosanjem obsojenca na smrt. Še celo hudo pa je mnogim bolnikom, ki so zaradi hujše invalidnosti ali napredovalne bolezni navezani na tujo pomoč in stalno medicinsko nego. Potrebna nega takih bolnikov na domu povečini ni zagotovljena, družini so v breme, domovi za onemogle jih neradi sprejemajo, bolnišnice jih odklanjajo. S to stisko se srečujejo vsak dan in tu smo spet pri začetku. Ali ne daje prav ta bedni konec življenja mnogih rakavih bolnikov vtis grozljivosti bolezni, ki vzbuja v ljudeh upravičen strah pred njo? Zato nimajo prizadevanja za zboljšanje teh razmer nič manjše teže kot prizadevanja za zgodnejše odkrivanje raka: tudi vsa ta prizadevanja pomenijo boj proti raku!

Ne moremo biti brezbržni do tega, kako neozdravljeni bolniki živijo s svojim rakom in kako za njim umirajo.

Na koncu naj le še omenim, da sta važni področji dejavnosti boja proti raku tudi nenehno izobraževanje zdravstvenih kadrov in pa raziskovanje na vseh področjih, ki smo jih omenili. Le od slednjega lahko pričakujemo novih, učinkovitejših orožij za boj proti tej bolezni in zmago nad njo.

Iz teh, bežno nakazanih vidikov boja proti raku in našega programa, se nam kaže tudi vloga našega Društva za boj proti raku, ki je prostovoljno združenje laikov in strokovnjakov, ki želijo pomagati zdravstveni službi pri zatiranju te bolezni. Akcija Društva se začne tam, kjer se konča zmogljivost in pristojnost onkološke zdravstvene službe same, da bi mogla uveljavljati potrebne ukrepe ter tedaj, ko po uradni poti zbrana sredstva ne zadoščajo več za kritje potreb posameznih področij dejavnosti v boju proti raku. Društvo naj bi bilo posrednik med onkološko zdravstveno službo in javnostjo ter zadevnimi družbenimi dejavniki, posredovalo naj bi jim strokovno načrtovane programe posameznih dejavnosti v boju proti raku in potrebe za njihovo izvajanje ter jih hkrati mobiliziralo k sodelovanju in pomoči. Zato naj bi ta Teden veljal tudi kot spodbuda občanom in delovnim organizacijam tako za včlanjenje v Društvo SR Slovenije za boj proti raku, kot tudi za pomoč pri njegovem delu, saj se bo s tem njihovo hotenje — sodelovati in pomagati pri premaganju raka — lahko najbolj učinkovito uveljavilo.

Prof. dr. Božena RAVNIKAR

Koncert moškega pevskega zbora DPD Svoboda II. Hrastnik

V soboto 20. marca so lahko občani Hrastnika prisluhnili koncertu moških pevskih zborov »Svobode II« iz Hrastnika in pevskega zbora »Loški glas« iz Zagorja.

S tem večerom se je začela sezona zborov, obenem pa proslavljenje 100 letnici rojstva našega največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja.

Oba zbora sta izbirala pesmi iz repertoarja delavskih, narodnih in partizanskih pesmi.

Koncert je bil razdeljen na dva dela. V prvem se je predstavil moški pevski zbor DPD »Svobode II.« iz Hrastnika, pod vodstvom pevovodje Vilija Petriča.

V drugem delu pasmo prisluhnili »Loškemu glasu«. Pevovodja tega zbora je tov. Mirko Prašnikar.

Med pesmimi, ki smo jih poslušali, pa je bila tudi narodna pesem, ki jo poje slovenski oktet: Mojcej, le vzemi m'ne.

Kot solist pa se nam je predstavil tov. Edi Pufler, ki je kvaliteto svojega glasu dokazal, kljub amaterstvu.

Temu je dokazal bučen aplavz, ki je preplaval dvorano po končani pesmi.

Tudi pevci Loškega glasu so pokazali svoje sposobnosti. Poslušalci v dvorani so navdušeno pliskali, saj so tudi oni nad vse dobro zapeli pesmi, ki so jih imeli v svojem programu.

S koncertom oziroma zapetimi pesmimi so bili vsi poslušalci v dvorani zelo zadovoljni in so za vložen trud to pokazali obema zboroma z aplavzi.

Podkoritnik Manja

ZAHVALA

Ob priliki mojega odhoda v pokoj se želim svojim bivšim sodelavcem na izmeni Francija Šušterja iskreno zahvaliti za prisrčno slovo in nadvse lepo darilo. Tovariši, želim vam obilo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

In še enkrat najlepša hvala!

Tutner Franc

Odbor za športno rekreacijo pri predsedstvu sindikata OZD Steklarna

POROČILO ZA OBDOBJE
OD 1. 3. 1975 do 26. 2. 1976

Za nami je še eno leto, leto v katerem smo kljub naporom dosegli manj kot smo pričakovali in načrtovali. Vzrok je praktično samo eden, nanj pa vpliva več dejavnikov. Zakaj pravzaprav gre? Ko smo v tem istem prostoru na prejšnji konferenci naše organizacije razpravljali o delu našega odbora, smo lahko z veseljem ugotavljali, da se je naglo povečalo zanimanje za rekreacijo znotraj članov naše OZD. Danes žal lahko ugotavljamo prav nasprotno. Zanimanje stagnira, da ne rečem, da celo upada, in to je tisti vzrok, zaradi česar danes ugotavljamo, da smo dosigli manj kot smo načrtovali in pričakovali. Ugotavljajoč zakaj takšno stanje in kje so vzroki, smo prišli do več zaključkov.

Prav gotovo je in mimo tega ne moremo, da leži nekaj krivde tudi na nas samih, mislim članih rekreacijskega odbora. Če smo pred leti ugotavljali, da so pri svojem delu zelo agilni in elastični, potem moram reči, da je tokrat bistveno drugače. Celotna organizacija je ostala na ramenih le redkih posameznikov, ki pa razumljivo ne zmorejo vsega sami. Zakaj je prišlo do takšnega odnosa? Tistim, ki sta rekreacija in delo sindikata bolj znana, je znano, da so pred leti rekreacijski odbor sestavljali tisti člani, ki so imeli do tovrstnega dela veselje. Pred dvema letoma pa se je rekreacijski odbor volil na istem principu kot ostali organi sindikata. Njega so sestavljali, in ga še posamezniki, ki so bili vanj izbrani v posameznih OO TOZD. Pri tem pa je normalno, da izbor ni bil ravno najboljši, da ne rečem v nekaterih TOZD celo povsem ponesrečen. Tako se dogaja, da člani iz nekaterih TOZD sploh še niso bili na sestanku odbora, pa tudi drugače so nezainteresirani za delo na tem področju. Na te posameznike smo večkrat opozarjali, vendar brez rezultatov. Torej smo krivci nekje sami. So pa še drugi dejavniki. Tako smo v drugi polovici preteklega leta ostali praktično brez sredstev. Kegljšče za Savo se je pokvarilo in do danes še ni usposobljeno. To pa je tisti objekt, na katerem se redno rekreira največ naših članov. Nenazadnje pa moramo resnici na ljubo povedati, da nasplošno zanimanje naših delovnih ljudi upada, pa ne samo na področju rekreacije. Odgovor na to zadnje spoznanje pa zahteva širšo analizo.

Dokaj drugačna pa je situacija na tekmovalnem področju. DSI smo se tako na področju občine kot na vseh ostalih tekmovalnih polnoštevilno udeleževali in tudi dosegli uspehe. Na vseh tekmovalnih so naši predstavniki odigrali vidnejšo vlogo. Naj naštem nekatera izmed njih: tekmovalnja v počastitev 1. maja, 3. in 4. julija, 29. novembra, dneva JLA in še nekaterih. V preteklem letu smo z uspehom nastopali tudi na dveh tekmovaljih, ki imajo širši družbenopolitični pomen. To so športne igre steklarjev Jugoslavije, tako imeno-

vana »steklarijada«, ki je bila že 12. po vrsti in je bila kot vam je znano v Zaječarju. Drugo tekmovalje pa je takoimenovani »peteroboj, ki je bil že 8. po vrsti in je bil preteklo leto v Žalcu. Tako v Zaječarju kot tudi v Žalcu, smo kot že rečeno dosegli lepe športne rezultate. Še bolj razveseljivo pa je, da so na obeh prireditvah naši predstavniki zapustili izredno pozitiven vtis in so zaradi tega postali še bolj priljubljeni in njihov nastop ponovno zaželen. Kot ilustracijo naj povem, da so na peteroboju v Žalcu že drugič zapored osvojili pokal za fair play in s tem dosegli izredno pri-

znanje. Sploh pa je treba omeniti, da naši predstavniki na vseh tekmovaljih zapuščajo izreden pozitiven vtis, ne samo kot športniki ampak predvsem kot ljudje. Tega pa smo lahko še posebno veseli.

Ob koncu preteklega leta, je skupna komisija za šport in rekreacijo pri OSS in TKS organizirala dvodnevni seminar za vse tiste, ki delajo na področju rekreacije. Žal nam je uspelo na ta seminar poslati samo dva naša predstavnika, pa še od teh eden že ima strokovno opravljen izpit s tega področja. Ni mar to odgovor na tisti del našega poročila,

kjer ugotavljamo nezainteresiranost posameznih članov našega rekreacijskega odbora. Če vemo, da je bil seminar v Hrastniku in brez vsakih materialnih obveznosti z naše strani, potem je takšen odnos še bolj nerazumljiv.

Toliko o delu odbora za šport in rekreacijo. V posamezne statistične podatke se namenoma nisem spuščal. Lahko pa jih po potrebi v diskusiji še povem.

Tehnični organizator
Odbora za šport in rekreacijo
pri predsedstvu Sindikata
OZD Steklarne
Jože Premec

IZ DELA ODBORA ZA ŠPORTNO REKREACIJO

Tekmovanja posameznikov — manj zanimiva

Ko smo v sezoni 1974—1975 pričeli z množičnim tekmovaljem posameznikov, smo upali, da bo to način, s katerim bomo zainteresirali širši krog ljudi za rekreativno dejavnost. Število je bilo za začetek še kar spodbudno. Posebno še, ker je bila takšna oblika tekmovalja dokaj neznana in zato še tembolj zanimiva. Zato smo upravičeno upali v letošnji sezoni na še večji odziv. No, kot kaže, so bila naša pričakovanja zaman. Kljub dokaj dobri obveščeniosti, o tem smo pisali tudi na straneh našega glasila, je dosedanji odziv precej skromen.

Teško je reči, kje je temu vzrok. Tekmovalne panoge so ostale iste. Tudi starostna meja je nespremenjena. Pa vendar je odziv slabši. Če vemo, da so vsi nastopajoči v pretekli sezoni hvalili takšen način tekmovalja, potem je dokaj težko razumeti nenadno upadanje zanimanja med našimi člani.

Res je, da moramo nekaj krivde prevzeti tudi nase, ker smo s tekmovaljem pričeli kasneje kot smo prvotno načrtovali. Ne bi rad opravičeval rekreacijski odbor, vendar smo za zamudo imeli tehten vzrok. Kljub najboljši volji s tekmovaljem nismo mogli pravočasno pričeti.

In zakaj pravzaprav tokratni napis. Organizatorji računamo, da kljub vsemu še ni vse zamujeno. Do pričetka sezone športov na prostem je preostalo še dovolj časa, tako, da tudi letošnje tekmovalje lahko uspešno izvedemo. Zato bomo v tem mesecu še podaljšali rok za prvi dve panogi, to je streljanje z zračno puško in pikado. Zaenkrat je v teh dveh panogah tekmovalo le 21 članov v razredu do 35 let in le štirje v razredu nad 35 let. Za preostali dve panogi pa bomo organizirali tekmovalje takoj, ko bo dovolj članov končalo prvi dve panogi. Preostali dve panogi sta namreč kegljanje 50 lučajev in namizni tenis. Tako eno kot drugo pa bo enkratno.

In kakšen je trenutni vrstni red najboljših:

Streljanje (200 možnih krogov):

Moški do 35 let

1. Lisec Danilo	176
2. Delpin Ivo	174
3. Verač Anton	172

Nad 35 let

1. Vidmar Viljem	163
2. Kavzar Peter	150
3. Pufler Edi	149

Pikado (100 možnih krogov):
do 35 let

1. Premec Jože	86
2. Stojs Henrik	83
3. Lisec Danilo	80

Nad 35 let

1. Kavzar Peter	81
2. Pufler Edi	72
3. Vidmar Viljem	70
4. Vovčko Viljem	69

Končano pa je medobratno ekipno tekmovalje v omenjenih disciplinah.

Rezultati:
Streljanje

1. TOZD I. 1. ekipa 512 krogov
Vrtačnik, Lisec in Delpin.

2. TOZD V. 1. ekipa 490. krogov
Verač, Kavzar, Brglez.

3. TOZD I. 2. ekipa 435 krogov
Pufler Edi, Pufler Ivan in Vidmar.

Pikado

1. TOZD IV. 1. ekipa 244 krogov
Premec, Pust M. in Crnkovič J.

2. TOZD V. 1. ekipa 241 krogov
Kavzar, Štojs in Brglez.

3. TOZD I. 1. ekipa 225 krogov
Lisec, Vrtačnik in Pufler Edi.

Naj izkoristimo priliko in ponovno vse, ki so zainteresirani in imajo voljo ter željo, obvestimo, da tekmovalje v streljanju in pikadu lahko opravijo v strelišču SD »Steklar« na Diermajerjevem hribu.

Tekmujejo lahko vsak dan, s tem da se predhodno javijo tovarišu Verač Antonu.

J. P.

Franc Barič I. - v. d. selektor reprezentance brodarjev SFRJ

FRANC BARIČ I. je bil imenovan za vršilca dolžnosti selektorja reprezentance Jugoslavije kajakašev in kanuistov na divjih vodah.

Reprezentanca, v kateri bodo nastopali tudi štirje Hrastničani, bo nastopila na Evropskem pokalu v Zwickau v NDR od 23. do 25. aprila 1976.

Hrastničani bodo nastopili v naslednjih disciplinah:

BARIČ FRANC II. — kajak (slalom in spust), ekipno in posamezno.

KAVZAR PETER ml. — kajak (slalom), ekipno in posamezno.

VOVK in HALZER — kanu dvosed (slalom), posamezno.

J. S.

Odšla sta v pokoj

V mesecu marcu sta bila upokojena starostno še dva naša člana. Oba sta pričela delati v steklarni in tukaj tudi končala.

FRANC TUTNER

Dne 5. 3. 1976 je napravil svoj zadnji ših tov. Franc Tutner, steklar, sicer zadnjih 10 let zaposlen kot strojnik na U-8 v TOZD 2.

Francijeva mladost je bila vse prej kot lepa. Rodil se je 28. 3. 1927 na Sv. Juriju nad Hrastnikom. Družina je bila številna, dohodki pa skromni. Oče zidar, zaposlen ravno tako v steklarni, ni mogel nuditi razkošja svojim številnim otrokom. V družini se jih je rodilo kar deset. Da je bilo že itak težko stanje še težje in skoraj nevzdržno, je poskrbela, smrt, ki je vzela družini očeta, ko je bilo malemu Franciju 10 let. Mati je takrat sicer dobila nekaj podpore, kar pa ni zadostovalo za številna lačna usta. Tako je Franci komaj dočakal dan, ko je lahko tudi sam kaj zaslužil. S 14. leti se je zaposlil kot pomožni delavec v steklarni. Pomanjkanje in zatiranje je Franci tudi tedaj občutil v polni meri. Spoznal in občutil je krivico in zatiranja polne okupatorjeve načrte. Tako kot mnogi zavedni Slovenci se je tudi on podal na pot odpora in boja proti okupatorjem in domačim izdajalcem. Z orožjem v roki je postal partizan in bil boj proti okupatorju. Ves srečen je dočakal svobodo tam med dolenskim griči. Potem, ko je dokončno slekel uniformo, se je leta 1947 ponovno zaposlil v steklarni. Delal je v notranjem obratu kot izpihalec, da bi s svojim vestnim in marljivim delom dospel do brigadirja na MDA. Ves ta čas je bil tudi aktiven v vrstah samoupravnih organov, med drugim je bil tudi član ODS. Kasneje je tako kot mnogi drugi steklarji zaradi potreb opravil prekvalifikacijo ter se tudi zaposlil kot upravljalec na U-8 stroju v avtomatski proizvodnji. Tu je ostal vse do svoje upokojitve, kot že rečeno 5. marca letos. Vsa svoja leta dela v tovarni je bil tovariš Tutner marljiv in vesten delavec in kot tak vzor mnogim.

Spoštoval je resnicoljubje in poštenje ter tak skušal biti tudi sam. Zato je imel mnogo prijateljev iz vrst svojih delovnih tovarišev.

Tudi izven podjetja je tovariš Franci delaven. Neposredna bližina strelskega doma je bila vzrok, da se je kmalu vključil v strelske vrste, kjer je še danes gospodar in skrbnik.

Franci, ko odhajaš v zaslužni pokoj, ti želimo še vrsto let sreče in zadovoljstva v krogu svojih najdražjih. Predvsem pa ti želimo obilico zdravja in osebnega zadovoljstva. Za tvoj trud in zagnanost pa se najlepše zahvaljujemo!

Franci, ko odhajaš v zaslužni pokoj, ti želimo še vrsto let sreče in zadovoljstva v krogu svojih najdražjih. Predvsem pa ti želimo obilico zdravja in osebnega zadovoljstva. Za tvoj trud in zagnanost pa se najlepše zahvaljujemo!

MLAKAR ANTON

V mesecu marcu je bil starostno upokojen tudi tovariš Anton Mlakar — steklar, sicer pa od leta 1969 invalid III. kategorije. Nazadnje zaposlen na delovnem mestu nočnega čuvaja.

Tonček, tako ga vsi kličemo, se je rodil v delavski družini 28. novembra 1925 leta. Osnovno šolo je obiskoval in končal v Hrastniku. Življenjske potrebe so mu narokovale, da se je še z nepolnimi 15 leti zaposlil v steklarni. Delal je v notranjem obratu. Sprva tako kot mnogi njegovi vrstniki na delovnem mestu odnašalca. Bil je marljiv in počasi napredoval. To njegovo marljivost pa je prekinila vojna vihra. Najprej je bil sredi leta 1942 odseljen na prisilno delo v Brežice. Od tu se je po 6 mesecih vrnil in se ponovno zaposlil v steklarni. Po dobrem letu dela pa ni več vzdržal. Odsel je v NOB, kjer je ostal do konca vojne in še malo dlje.

Vojaško suktnjo je zamenjal z uniformo miličnika. Kot udeleženec LM je služboval po raznih krajih Slovenije in bil med drugim tudi pomočnik komandirja postaje na Viču v Ljubljani. Po več kot petih letih službovanja se je odločil, da se vrne v Hrastnik

in se ponovno zaposlil v steklarni. To ga je sicer stalo nekaj komplikacij. Toda rečeno — storjeno in leta 1951 je prišel ponovno domov. Vključil se je v družbeno življenje, si ustvaril dom in družino. Izredno veliko truda in volje ter tudi prostega časa je vložil v delo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacij. Tako v tovarni kot tudi zunaj nje se je trudil po svojih najboljših močeh, pomagal pri raz-

voju in napredku naše samoupravne socialistične družbe.

Ves ta čas pa je tudi aktiven član ZK. Delo, fizični napori v tovarni, kjer je bil nabiralec na izdelavi razsvetljavnih teles, pa so na Tončeku pustili tudi posledice. Čeprav je bil nekaj časa tudi brigadir, pa ni vzdržal. Bolezen rok, ker je preстал tri operacije, je bila tako huda, da je s 1. 1. 1969 postal invalid III. kategorije. Bil je premeščen na lažje delovno mesto. Tako je delal kot kontrolor stekla, varilec v folije, pa kontrolor stekla v slikarnici. Zadnja tri leta pa je bil zaposlen kot nočni čuvaj. Seveda je bilo to delo zanj zelo naporno, pa tudi, kot sam pravi, nič kaj prijetno. Zato je le z težavo dočakal dan, ko je bil upokojen.

Tonček je mnogo žrtvoval za boljši jutri nas vseh. Zato je razumljivo, da je predvsem zadnje čase začel zelo pešati. Od tu tudi

mogoče malo manjša angažiranost, kar pa je po tolikih letih tudi povsem razumljiva. Ob vsem tem delu pa je našel še tudi nekaj časa za svoje osebno razvedrilo v vrstah K. K. »Bratstvo«, kjer je bil aktiven član več kot 20 let.

Tudi sedaj pravi, da bo še z velikim veseljem prijel krogo. Skrbi ga le bolezen, »pa le da ne bi bilo slabše« pravi. Upamo in želimo, da res ne bi bilo.

Tonček, ob odhodu v zaslužni pokoj ti želimo še kar največ prijetnih dni v krogu svojih najbližjih. Želimo ti obilico zdravja in osebnega zadovoljstva. In pa tudi kar najboljši ulov. Saj praviš, da boš zopet rad posedal s palico v roki na bregovih Save. Pa tudi v vrstah Š. D. »Invalid« boš našel prijetne urice razvedrila.

No, in tako je tudi prav. Za vse storjeno pa kar najlepša hvala!

DOBER PRIJEM

Kdo izmed nas ne pozna vrlega ribiča Naceta Jerana. Saj ga srečujemo dan za dnem, kako s palico na motorju drvi v Touhijsko ožino. Že njegov vedri in vselej nasmejani obraz ga izdaja, da je najbolj srečen takrat, ko se brezskrbno prepušča svoji edini strasti — to je ribolovu.

Ribolov je Nacetu postal že nekaj nepogrešljivi hobi. Zanj žrtvuje ves svoj prosti čas.

Nace je postal član RDH že pred mnogimi leti. Sedaj je hkrati tudi član RDR. Svoj čas je bil tudi član upravnega odbora RDH.

Strast za ribolov je po vsej verjetnosti podedoval od svojega očeta.

Od začetka je Nace lovil le mrene in klene na dno. Pozneje si je pridobil še večine lova s plovcem in mepsom. V tej vrsti lovljenja se je dokaj izvežbal in sedaj ne mine ena sama ribiška sezona, v kateri Nace ne bi bil zelo uspešen. Saj letno polovi ničkoliko kil raznih rib. Med drugim je tudi že uplenil dve lepi ščuki na mepsu.

Pred nekoliko leti pa je poskušal še srečo na sulce.

Prve mete s cofom mu je bil pokazal sedanji predsednik RDH, tovariš Šoba Jože I. V tej zvrsti lova mu je bil prav on učitelj.

Ob priliki, ko mu je bil Šoba pokazal prve mete s cofom, je baje tudi zapel podmerskega sulca. Ko ga je privlekel na stran, mu je bil pokazal tudi strokovno odpenjanje. Sulček je bil na hitro rešen trnkov in vračan neranjen v reko.

Vse to si je bil Nace dodobra zapomnil. In čeprav je minilo že veliko let od tega, mu je Nace za vsestranski poduk še danes zelo hvaležen. Od takrat pa ne mine leto, da ne bi Nace uplenil v Touhijskih globinah po en vreden primerček. Do sedaj jih je bilo že kar lepo število. Tudi pred nekaj tedni se mu je bila nasmehnila sreča.

Čeprav so sulci na našem območju že kar redek pojav, pa jih ve Nace izbežgati tudi iz najbolj skivnih tolmunskih lukenj.

V začetku oktobra je bil pod šolo v Podkrajju iztaknil kar lepo samico. Imela je mero in je tehtala celih 3,5 kg.

Slika nam zelo zgovorno priča, kakšni radostni občutki so obhajali Naceta v trenutku nenadejnega uspeha. Mi mu k srečnemu naključju lahko samo še čestitamo z željo, da bi bila njegova železna vztrajnost tudi v bodoče najbolj poplačana z mnogimi uspehi.

Dober prijem Nace! Maurer

Ribič Ignac Jeran s svojo lovsko trofejo, sulcem, katerega je ujel pred nedavnim

IN MEMORIAM

VILIJEM VOVČKO

S strahom in zlo slutnjo smo sprejeli vest o hudi prometni nesreči, ki se je pripetila v sončno soboto popoldne 28. februarja. Polnih 12 dni smo s strahom čakali izvid neena-kega, nadčloveškega boja, boja za življenje udeleženca te nesreče, našega sodelavca Vilija Vovčka.

Prav gotovo si tisto soboto, le nekaj ur pred nesrečo, ko smo sedeli skupaj na konferenci sindikata naše OZD, niti najmanj nismo mislili, da se vidimo takrat poslednjič.

Kako kruto in neizprosno je življenje, njegova usoda še tembolj. Vili se je nekajkrat prijavil k diskusiji, vendar mu beseda kar nekako ni šla z ust. Imeli smo občutek, da svojih misli ni dorekel. Le kdo bi to vedel? Poslovili smo se s tistim: »v ponedeljek se vidimo!« Ali res? Srečali smo se res v ponedeljek, toda šele čez 16 dni, ko smo Vilija pospremili na njegovi zadnji poti na Dolsko pokopališče.

Vili se je rodil 2. 11. 1927 v Hrastniku. Po končani osnovni šoli se je zaposlil v steklarni. Vendar le za kratko. Odpravil se je v Rusijo z željo, da se vojaško podkuje in konča ofi-

cirsko šolo. Res se je iz SZ vrnil s činom oficirja. Usoda pa je hotela, da ni ostal v službi, za katero se je odločil in izobrazil, ponovno se je zaposlil v steklarni in se izučil za kovinostrugarja. Leta 1961 je opravil še VK izpit. Kot strugar je delal vse do lanskega septembra, ko je bil premeščen v orodjarno. Pred tem pa je bil že nekaj let skupinovodja. Vili je bil poročen in oče 2 otrok.

Njegova smrt nas je težko prizadejala. Še težje pa bo izgubo občutila družina, kateri je bil Viljem varuh in skrben oče.

Ceprav je imel včasih čudne navade, pa je bil na nek poseben način med nami svojimi sodelavci izredno priljubljen. Nekakšna notranja sila mu je narekovala, da je bil vedno pristen in do skrajnosti odkrit. In morda je bilo ravno to tisto, kar ga je krasilo in mu dajalo poseben pečat. Kljub visokim letom je bil še vedno marljiv delavec. Bolezni skoraj da ni poznal. Za zdravniško pomoč se je le redko odločal. Pa vendar je kljub vsem njegovim željam in hotenjem ostalo v njem še mnogo nedorečenega.

Njegovi sodelavci v TOZD 4 smo izgubili prijatelja, kolektiv pridnega delavca, družina skrbnega očeta. In družba — še enega člana. Pa je moralo tako biti?

Vsa ugibanja, človeške želje in hotenja so zaman. Spoznajte, da bo ostalo prazno mesto za strojem, v družini, v družbi, je žal resnično in vrnitve ni. Žal je ni.

Vili, naj ti bo lahka domača gruda, tvoj topel, a tako pre-
ran grob.

ZAHVALA

Ob tragični in prerani smrti našega dragega, skrbnega in nepozabnega moža, očeta, sina, brata in svaka

VILIJA VOVČKA

rezervnega poročnika, graditelja proge Šamac — Sarajevo

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem ter sosedom, posebno družini Senegačnik ter tovarišici Alfirov. Zahvaljujemo se za dano mu prvo pomoč zdravstvenemu osebju iz Dola pri Hrastniku, nadalje tov. Kirh-majerju, kakor tudi bolniškemu osebju bolnice Trbovlje, kliničnemu centru v Ljubljani, oddelku CARC-CIT za lajšanje bolečin ter prizadevanje, da bi ga ohranili pri življenju.

Zahvaljujemo se za izražena in pismena sožalja, za poklonjeno cvetje in za številne vence: Sindikatu »Iskra«, sodelavkam v Iskri, kolektivu hotela »Rudar«, šoli in učencem Heroja Rajka, ZB teren I, ZRVS, bivšim brigadirjem MDB.

Iskrena hvala govornikom ZB, SZDL in tov. Premecu, pevcem in godbi za zaigrane žalostinke, upravi Steklarne in sindikatu ter njegovim sodelavcem za poslednjo izkazano mu čast na njegovi zadnji poti.

Se enkrat vsem iskrena hvala!

Zalujoči: žena Vida, sin Tomo, hčerka Neli, mama Julija, brat Janez z družino in svak Bogo z družino.

Trim smučanje v Gorah

V februarju so člani TOZD V. organizirali v Gorah rekreacijsko smučarsko tekmovanje v smuku, slalomu in biatlonu. Tekmovanja se je v izredno slabem vremenu udeležilo 17 članov OZD Steklarne. Za tako skromno udeležbo je krivo predvsem izredno slabo vreme, odpadla pa je tudi disciplina, kjer bi morali tekmovali s starimi smučmi.

Da je tekmovanje uspelo, gre predvsem zahvala nekaterim prizadevnim posameznikom iz TOZD V., povedati pa je treba, da so tekmovanja organizirali z najmanjšimi stroški.

V slalomu in biatlonu so tekmovalci nastopili brez starostnih omejitev v eni skupini:

Slalom:

1. Kavzar Peter II.
2. Špitalar Emil
3. Maurer Oskar
4. Štihar Robert II.

Biatlon:

1. Gračnar Branko
2. Pavčnik Bojan
3. Vidmar Milan
4. Kavzar Peter II.
5. Štihar Robert II.

Smuk:

do 35. let starosti:

1. Kavzar Peter II.
 2. Štihar Robert II.
 3. Vidmar Milan
- nad 35 let starosti:
1. Maurer Oskar
 2. Kavzar Adolf
 3. Medved Karli
 4. Selič Franc

Glede na zanimanje članov kolektiva bi bilo vsekakor potrebno v tem zimskem času organizirati še več podobnih akcij.

ZAHVALA

Svojim sodelavkam in sodelavcem iz skladišča se iskreno zahvaljujem, ker so se me spomnili in me lepo obdarili, ko sem odšla v pokoj. Posebno se zahvaljujem sodelavcem partije Radakovič Magde iz eksportnega skladišča, viličarjem in pisarniškem osebju skladišča.

Se enkrat iskrena hvala za vse!

Mešič Emilija

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tašče

IDE ŽLINDRA

se zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in prijateljem, ki so ji poklonili cvetje in izrekli sožalje.

Se posebej se zahvaljujemo pevcem in godbi »Svoboda II«, govornikoma za poslovilne besede in vsem, ki so po spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoče hčerke z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

URŠULE BEDENIK

se iskreno zahvaljujemo dr. Mlinariču za njegovo skrb ob njeni dolgotrajni bolezni, družinama Godicelj in Tržan, sodelavcem in sodelavkam izmen Gomilar — Fabjan, Udovč — Sušter za darovane vence in cvetje in vsem drugim, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč

Sinova Janez in Rudi z družinama

ZAHVALA

Ob hudi in boleči izgubi našega dragega sina, moža, očeta in dedka

SLAVKA RUPNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti na dolsko pokopališče. Še posebno se želimo zahvaliti vsem trem govornikom za poslovilne in tolažilne besede, OOS Sijaja, TOZD IV. steklarne, internirancem, godbi »Svoboda I«, pevcem Svobode II«, Krajevni skupnosti SZDL Dol pri Hrastniku, kakor tudi vsem ostalim darovalcem vencev in cvetja.

Zalujoči: mama, žena Slavi, sin Roman, hčerki Karmen in Cvetka z družinami ter ostalo sorodstvo.

Se enkrat vsem iskrena hvala!

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: KARLI DREMEL	GLAS PISALKE	POLITIK, DUGONJIC, ŠPORTNIK, TVRDIČ	JADRANSKI OTOK	GORIŠČE	IVANKA MEŽANOVA	TRAČNICA	ATOMI-STIKA	REKA V ZAPADNI MADŽARSKI	LEPAK, RAZGLAS	VRSTA KRIVULJE	ROMUNSKA DENARNA ENOTA	GRAŠKI DIDAKTIČNI PESNIK	SPLETKAR	PEVKA ZUBOVIČ	MAKEDONSKI FOLKLORNI ANSAMBL	VISOKA GORA V ŠVICI	SLOVENSKA PEVKA ZABAVNE GLASBE (ALENKA)	LOŠČE, EMAJL (ZOBNA)	
DOBIČKAR																BOGINJA PLODNOSTI			
PRITOK DONAVE V ROMUNJI									ZRAKO PLOVEČ										
SPOJ, KONTAKT					STIKALIŠČE PLOSKEV				GORA V JULIJCIH									NIKI LAUDA	
OBLIKA SOCVETJA					RODI-TELJICA				SLOVENSKI ZGODOVINAR		KRAJ POD ŠMARNO GORO (BRZICE)							TERMO ELEKTRARNA	
					JULIJIN IZVOLJENEC				GROBO DO-MACE SUKNO		ATLAS, TEM-LJEVID							OVČJA KO-ŽA, OVČJE KRZNO	
	POGONSKI STROJ, MOTORNO KOLO	ŽENSKO IME	OBLAČILO IN-DIŠHIIH ŽENA						PRESOJNA TKANINA									REKA, KI IZ-VIRA V ŠVICI IN SE IZLIVA V SEVERNO MORJE	
IME FILM-SKE IGRALKE BRITT				JANEZ TRDINA	AMERIŠKA DIVJA MAČKA							OSATU PODOBNA UŽITNA JUŽNA RASTLINA		NONA GABRIN-DASVILI	NEKD. FRANC TERORISTILNA ORGANIZACIJA	AVSTRIJSKI SKLADATELJ OPERET (FRANZ VON)		PRAKANTON V ŠVICI	
SLAVNOSTNI, RAZNOBARVNI RAKETNI OGENI NA NOČEM NEBU					ZA POLTON ZVISANI E					AMERIŠKA VISOKOTRAV-NATA STEPA								ZGOD-ME-STECE BLI-ZU ZADRA	
AVTORJEV DELEŽ OD DOHODKOV GLASBE									KANTON V ŠVICI									KMEČKA GRČA	
ESTONSKI ESTRADNI PEVEC (GEORGIJ)				SLAVKO OSTERC			MAX BILL						SVETOVNO PRVENSTVO					GRŠKA PO-KRAJINA NA PELEPONZU ELIS	
JADRANSKI OTOK				NAZIV	OSNOVNA ENOTA	POKRA-JINA V VIETNAMU	VNETJE OČESNE ŠARENICE							OSTRI BLOKI NA LEDENIKU		STARORIMSKI HIŠNI BOG			TUJI FILMSKI IGRALEC (DAVID)
	PRODNIK	UJEMANJE VERZOV	GORA V ZASAVJU				MESTO V SRBIJI					MARLIJVA ŽUŽELKA (POMANJŠ)				VINCRODNI PREDEL V ZAPADNI SLOVENIJI			MAKEDONSKA POLITIČNA DELAVKA (VERA)
NASELJENI SVET								TONE TOMŠIČ				ŠKOTSKI STROKOVNJAK ZA PREHRAHO INGOBELOVEC ZA MRL. 1999						TRŠČICA, TROHA	
NAMAKANJE ORGANSKIH TKIV, (KOKON SVI-LOPREJKE)								IGOR TORKAR				VELIKA LESENA POSODA						DEKLICA (LITERAT.)	
PTICA SEVERNIM MORIJ				ŠPORTNIK BREZ GIMOTNE KORISTI														INDIJSKI DROBIŽ	

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke bomo z žrebom razdelili 7 nagrad:

1. nagrada: 50 din
2. nagrada: 30 din
3. — 7. nagrada: po 20 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo STEKLARJA, STEKLARNA HRASTNIK. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do 23. aprila.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v STEKLARJU z dne 10. 3. 1975, smo prejeli 77 rešitev. Žreb je bil naklonjen sledečim:

1. nagrada (50 din): JAVORŠEK MIHA
2. nagrada (30 din): SMODIŠ JULIJ, upok.
3. nagrada (po 20 din): prejmejo:

STEPIŠNIK NANDE
DEŽELAK STANE
VIDOVIČ IDA
KAVZAR JANEZ
SENIČAR LUDVIK

VES DAN V ŠOLI

Vsepovsod je slišati: celodnevna šola. O njej nam govorijo politiki, učitelji, novinarji, o njej slišimo v šoli, na televiziji, radiu, v časopisih, ... Vsepovsod uvažajo celodnevno šolo ali pa jo bodo uvedli. Na žalost spada naša šola med tiste, ki bodo celodnevno šolo šele uvedle. Vendar je jaz ne bom obiskovala, ker letos končujem 8. razred. Pogosto pa premišlujem o tej šoli.

Zbudim se zgodaj zjutraj. Oblačim se tako počasi, da skoraj zamudim avtobus. Ne preveč dober začetek, kaj? Vsa zadihana se poganzam na avtobus s sošolci in sošolkami. Nikomur ni treba posoditi naloge, kajti vsi so jo naredili že včeraj v šoli. Povorka šolarjev, od plašnih prvošolčkov-cicibanov do samozavestnih osmošolcev-mladincev, se zlije skozi dobro znana šolska vrata in se razprši po razredih. Začne se pouk. Najprej imamo težje predmete. Ubijamo si v glave matematične probleme, delamo pri fiziki poskuse z elektriko, ki so zelo zanimivi. Kar mimogrede osvajamo snov. Nato je malica in to kakšna -kaka in kruh namazan z maslom in medom. Mm, še dolgo se

oblizujem. Po malici imamo še zgodovino, kjer samostojno predelamo eno izmed glavnih poglavij naše zgodovine-Užiško republiko. Pri zemljepisu delamo v skupinah. Pouk se hitro izteče in moramo h kosilu v šolsko kuhinjo. Sošolci, ki se vračajo s kosila, mi povedo, kakšno je. Hitro tečem po stopnicah in se v jedilnici skoraj zaletim v mizo, kjer jedo učitelji. Hitro se zrinem v vrsto za kosilo. Na pladenj si naložim juho, krompir, meso, solato in še lešnikov puding s smetano-oh moja linija! Ah, saj se samo enkrat živi, kajne!? No, dobro sem se najedla in se počasi odmajala na igrišče. Z vrstniki se kmalu zapletem v zanimiv razgovor, nato pa igramo še košarko. Prosta ura hitro mine, in moram v učilnico, kjer napišem nalogo in se naučim pesem Alojza Gradnika Punt. Predelam tudi kemijo, kajti jutri pišemo kontrolko-nič me ni strah. Po samostojnih učnih urah imamo televadbo. Najprej se malo razgibamo, nato pa se učimo razne tehnike plavanja in skokov v vodo. Po uri telesne vzgoje imamo še likovni pouk. Tovariš nam razlaga osnove gra-

fike. Napravimo si tudi skice za naše grafike. Ura udari pol petih in šolski zvonec, nekoč odrešenik trpečih, nas opozori, da je pouk končan. Povorka šolarjev se vije po cesti. Vsi hitimo domov, kjer nato beremo, še zunaj igramo, ali kako drugače izkoristimo prosti čas.

Če pomislim, da ne bom nikoli doživela takšnega dne, mi je kar hudo.

NADA ŽAGAR; OŠ Hrastnik

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: turbina, potnik, ahat, Odoaker, optika, sapa, pi, Rapallo, stotnik, C. V., Korab, obrast, priimek, Marat, Ra, Dulcinea, trakt, bet, Tjentište, Olt, karo, Bi, alt, Rtanj, Solon, Acev, Aargau, Orbita, safian, pomlad, trs, Elija, vi, sak, atol, panj, ekvinokcij, ime, Rakek, Ren, Beata, kes, Troms, Aka, Atrek, ata.
Hrastnik, 29. 3. 1976